

Ispitni katalog za državnu maturu
u školskoj godini 2019./2020.

NJEMAČKI JEZIK

Sadržaj

Uvod	5
1. Viša razina ispita	7
1.1. Područja ispitivanja	7
1.2. Obrazovni ishodi	7
1.2.1. Čitanje	7
1.2.2. Slušanje	7
1.2.3. Pisanje	8
1.3. Struktura ispita	9
1.3.1. Čitanje	9
1.3.2. Slušanje	10
1.3.3. Pisanje	11
1.4. Tehnički opis ispita	12
1.4.1. Trajanje ispita	12
1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	12
1.4.3. Pribor	13
1.5. Opis bodovanja.....	14
1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	14
1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	14
1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	14
1.6. Primjeri zadataka	18
1.6.1. Primjer zadatka povezivanja	18
1.6.2. Primjeri zadatka višestrukoga izbora... <td>20</td>	20
1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	23
1.6.4. Primjer zadatka esejskoga tipa	24
2. Osnovna razina ispita.....	25
2.1. Područja ispitivanja	25
2.2. Obrazovni ishodi	25
2.2.1. Čitanje	25
2.2.2. Pisanje	25
2.2.3. Slušanje	26
2.3. Struktura ispita	27
2.3.1. Čitanje	27
2.3.2. Pisanje	28
2.3.3. Slušanje	28
2.4. Tehnički opis ispita	29
2.4.1. Trajanje ispita	29
2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja	29
2.4.3. Pribor	30
2.5. Opis bodovanja	30
2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline <i>Čitanje</i>	30
2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline <i>Pisanje</i>	30
2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline <i>Slušanje</i>	32
2.6. Primjeri zadataka	33
2.6.1. Primjer zadatka povezivanja.....	33
2.6.2. Primjeri zadatka višestrukoga izbora... <td>34</td>	34
2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja	35
2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka	36
3. Dodatci	37
3.1. Priprema za ispit	37
3.1.1. Kako pripremiti pristupnike za ispitnu cjelinu <i>Čitanja</i>	37
3.1.2. Kako pripremiti pristupnike za ispitnu cjelinu <i>Slušanja</i>	38
3.1.3. Kako pripremiti pristupnike za ispitnu cjelinu <i>Pisanja</i>	40
3.1.4. Upute i priprema za pisanje sastavka na višoj razini.....	41
3.1.5. Upute i priprema za pisanje kratkoga sastavka na osnovnoj razini	42
3.1.6. Primjer ocijenjenoga sastavka na višoj razini	45
3.2. Opis jezičnoga gradiva za višu razinu ispita	46
3.3. Opis jezičnoga gradiva za osnovnu razinu ispita	49

Uvod

Njemački je jezik na državnoj maturi obvezni predmet. Pristupnik¹ može birati hoće li polagati Njemački jezik na višoj ili osnovnoj razini. Ispitom iz Njemačkoga jezika na osnovnoj razini ispituju se temeljna jezična znanja i sposobnosti, a ispitom na višoj razini ispituju se ona jezična znanja i sposobnosti koja su važna za daljnje školovanje u obrazovnim područjima u kojima je nužno posjedovanje više razine komunikacijske jezične kompetencije.

Ispitni katalog za državnu maturu iz Njemačkoga jezika temeljni je dokument ispita kojim se jasno opisuje što će se i kako ispitivati na državnoj maturi iz ovoga predmeta na višoj i osnovnoj razini u školskoj godini 2019./2020.

Viša razina ispita usklađena je s nastavnim planom i programom za gimnazije², a osnovna razina ispita odgovara nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim strukovnim školama³.

Program četverogodišnjih strukovnih škola, koje imaju 70 sati nastave godišnje, bitno se razlikuje od gimnazijskoga programa u obimu općega i

¹ Termin pristupnik u ispitnome katalogu podrazumijeva rodnu razliku te se odnosi i na pristupnice i na pristupnike.

² Glasnik Ministarstva kulture i prosvjete, broj 1, Školske novine, Zagreb, 1994. Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom nastavnoga plana i programa iz Njemačkoga jezika za gimnazije pristupnik postiže B2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

³ Glasnik Ministarstva prosvjete i športa, Posebno izdanje, broj 11, Zagreb, lipanj 1997. Na temelju rezultata nacionalnih ispita te iskustva rada s pristupnicima autor je procijenio kako realizacijom nastavnoga plana i programa iz Njemačkoga jezika pristupnik postiže A2 razinu *Zajedničkoga europskoga referentnoga okvira za jezike: učenje, poučavanje, vrednovanje* (ZEROJ, 2005.).

specifičnoga vokabulara, u razradbi tema, u rasponu i složenosti morfosintaktičkih struktura i u složenosti pisanoga i usmenoga izričaja, te osnovna razina ispita odgovara nastavnomu planu i programu tih škola.

Ako učenici tih škola žele polagati višu razinu, treba proširiti stečeno znanje sadržajima gimnazijskoga programa koristeći se obveznom literaturom.

Gimnazijski program razlikuje se u zahtjevnosti, odnosno obimu usvojenosti određenih jezičnih sadržaja (gramatičkih struktura). Treba također raditi na određenim vrstama tekstova (članci, izvješća i sl.) i sustavno proširivati vokabular vezan uz opće teme. U *Dodatcima* ispitnomu katalogu sivom su bojom naznačene razlike u jezičnim strukturama koje trebaju dodatno savladati kako bi mogli pristupiti ispitu na višoj razini i uspješno ga položiti. Ogledni primjeri ispita za višu i osnovnu razinu pristupniku daju jasan uvid u razlike u sadržaju i obliku ispita na tim razinama. Jezične kompetencije koje se očekuju od pristupnika na višoj razini mogu se usvojiti sustavnim kontinuiranim uvježbavanjem i primjenom naučenoga kroz dodatne sate nastave i intenzivnim individualnim radom.

Predloženi broj dodatnih sati nastave kreće se od 35 sati (za hotelijersko-turističke i ekonomske škole) do 70 sati za četverogodišnje tehničke strukovne škole (medicinske, elektrotehničke, strojarske itd.).

Ispitni katalog podijeljen je u tri dijela. Prva dva dijela odnose se na razine i sadrže po šest poglavlja:

1. Područja ispitivanja
2. Obrazovni ishodi
3. Struktura ispita
4. Tehnički opis ispita
5. Opis bodovanja
6. Primjeri zadataka.

U prvome i drugome poglavlju navedeno je što se ispituje u ispitu. U prvome su poglavlju navedena područja ispitivanja, a u drugome ključna znanja i vještine koje pristupnik treba usvojiti.

U trećemu, četvrтом i petom poglavlju opisani su način ispitivanja, struktura i oblik ispita, primjeri zadataka, vrste tekstova, broj zadataka vezanih uz polazne tekstove, način rješavanja i bodovanja zadataka i ispitnih cjelina, udio ispitnih cjelina u ispitu te kriteriji ocjenjivanja sastavka/kratkoga sastavka, navedene su ljestvice za ocjenjivanje i objašnjena je njihova primjena.

U šestome su poglavlju navedeni primjeri zadataka s detaljnim objašnjenjem.

Nakon pregleda razina slijedi dio *Dodatci*. U tom se dijelu, u okviru poglavlja *Priprema za ispit*, pristupnicima i nastavnicima detaljno izlaže način na koji se pristupnici najbolje mogu pripremiti za uspješno polaganje ispita. U nastavku toga dijela daje se opis jezičnoga gradiva za svaku razinu.

1. Viša razina ispita

1.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Njemačkoga jezika na višoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u čitanju, pisanju i slušanju prema nastavnomu planu i programu Njemačkoga jezika za gimnazije.

Sukladno tomu, ispit iz Njemačkoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Slušanje i Pisanje*.

Premda se vještina govorenja neće provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2019./2020., valja ju i dalje sustavno razvijati, njegovati i usavršavati jer je konačan cilj naučiti koristiti se jezikom u komunikacijskoj situaciji.

1.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnomu planu i programu za gimnazije i prema B2 razini ZEROJ-a.

1.2.1. Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u manjoj mjeri prilagođenih tekstova. Budući da čitanje s razumijevanjem podrazumijeva shvaćanje leksičkoga, morfološkoga, sintaktičkoga, semantičkoga i pragmatičkoga sustava pisanoga teksta, cilj je ove ispitne cjeline provjeriti raspolaze li pristupnik potrebnim znanjima i sposobnostima iz navedenih područja na receptivnoj i produktivnoj razini.

Obrazovni ishodi

Prema nastavnomu planu i programu za gimnazije te prema B2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- prilično samostalno čitati razne vrste tekstova prilagođavajući način i brzinu čitanja tekstu i svrsi čitanja
- izvući informacije, ideje i mišljenja iz stručnih izvora unutar područja osobnoga interesa
- razumjeti članke i izvještaje koji se bave aktualnim problemima i u kojima autor teksta izražava određena shvaćanja, gledišta i stavove
- razumjeti stručne članke i izvan područja vlastitoga interesa, a uz poteškoće samo one u kojima se pojavljuju rjeđe korišteni izrazi i pojmovi.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- razumjeti glavne misli/poruke u tekstu
- pronaći određene specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrebiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrebiti određene gramatičke strukture.

1.2.2. Slušanje

U ovoj ispitnoj cjelini ispituje se pristupnikova sposobnost globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja slušnoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Obrazovni ishodi

Prema nastavnomu planu i programu Njemačkoga jezika za gimnazije te prema B2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 67. – 69.) pristupnik može:

- razumjeti ono što je izrečeno standardnim govornim jezikom, uživo ili preko medija o poznatim i nepoznatim temama koje se obično susreću u osobnome, društvenome ili obrazovnome području i to unatoč buci koja je prisutna u pozadini govora
- razumjeti glavne misli tematski i jezično zahtjevnoga teksta o konkretnim i apstraktnim temama ako je iznesen standardnim govorom
- razumjeti obavijesti i poruke konkretnoga ili apstraktnoga sadržaja ako su iznesene standardnim jezikom i uobičajenom brzinom
- shvatiti bit predavanja, izlaganja, izvještaja i drugih oblika sadržajno i jezično složenih, ali dobro strukturiranih akademskih ili stručnih nastupa
- s relativnom lakoćom pratiti živu raspravu između izvornih govornika
- razumjeti snimke na standardnemu jeziku koje su uobičajene u društvenome ili akademskome životu te osim sadržaja prepoznati poglede i mišljenja govornika.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik razumjeti:

- glavne misli/opće poruke u tekstu
- određene specifične informacije pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja.

1.2.3. Pisanje

Cilj je ove ispitne cjeline ispitati pristupnikovu sposobnost prikladnoga i točnoga izražavanja u pisanim oblicima jezičnih aktivnosti koje se poduzimaju sa svrhom ispunjavanja komunikacijskih ciljeva definiranih u zadatu.

Obrazovni ishodi

Prema nastavnomu planu i programu za gimnazije te prema B2 razini ZEROJ-a (Školska knjiga, Zagreb, 2005., str. 62. – 63., 115. – 117. i 129.) pristupnik može:

- pisati jasne, opširne tekstove o različitim temama vezanim uz područje osobnoga interesa sintetizirajući i vrednujući informacije i argumente iz nekoliko izvora
- napisati sastavak ili izvještaj u kojem sustavno razvija neku temu, navodi bitne argumente i pojedinoći koje podržavaju iznesena shvaćanja, objašnjava razloge za i protiv nekoga stajališta, navodi prednosti i nedostatke različitih rješenja i slično
- pisati duže tekstove u kojima izražava osjećaje, opisuje razne stvarne ili izmišljene događaje, vlastite doživljaje i iskustva, izriče pretpostavke, mišljenja, daje komentare, kritičke osvrte i slično
- dovoljno bogatim vokabularom pisati o temama iz područja osobnoga interesa i o većini općih tema
- mijenjati formulaciju da bi izbjegao često ponavljanje
- prikladno upotrebljavati vokabular, premda ponekad može doći do zamjene ili pogrešnoga izbora riječi, no bez većih poteškoća ili zastoja u komunikaciji
- pravilno upotrebljavati gramatičke strukture iako se mogu pojaviti povremeni previdi ili sporadične pogreške te manje netočnosti u strukturi rečenice

- dobro oblikovati razne tekstne vrste upotrebljavajući niz različitih konektora i druga sredstva za povezivanje teksta.

Što se ispituje?

- S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:
- u skladu s tekstnom vrstom, komunikacijskom svrhom i odnosom između pisca i čitatelja upotrebiti prikladne jezične izričaje te formalni i neformalni registar
 - u skladu s tekstnom vrstom smisleno i logički organizirati rečenice i odlomke u tekstu te pritom rabiti uobičajene načine strukturiranja teksta
 - oblikovati jezično točan i razumljiv tekst.

1.3. Struktura ispita

Ispit iz Njemačkoga jezika na višoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Slušanje i Pisanje*.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

1.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 5 skupina zadataka vezanih uz različite polazne tekstove.

Vrste tekstova uključuju razne oblike monoloških i dijaloških tekstova u pisanome obliku poput članaka (reportaža, komentara i sl.), pisama, sažetaka, sastavaka, referata, kraćih literarnih ili stručnih tekstova, biografskih prikaza, intervjua i slično.

Tekstovi su autentični (ili u manjoj mjeri promijenjeni), što znači da su preuzeti iz raznih autentičnih izvora kao što su novine, časopisi, knjige, brošure, internet itd. Tematski su bliski dobi, iskustvima i interesima učenika⁴. Sadržajno i strukturno su jasni, osobito tekstovi na temelju kojih se provjerava gramatička i leksička kompetencija učenika. U jezičnome smislu prikladni su opisanoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznавanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka.

Tekstovi sadrže oko 2100 riječi.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 1.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

⁴ v. popis tema u poglavlju *Dodatci*

Tablica 1. Struktura ispitne cjeline Čitanja

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje glavnih misli/poruka	zadatci povezivanja	više tematski povezanih ili samostalnih kratkih tekstova	8
2.	razumijevanje specifičnih informacija/pojedinosti u tekstu, osnovnoga i implicitnoga značenja	zadatci višestrukoga izbora	intervju	9
3.	detaljno razumijevanje: prepoznavanje elemenata koji nedostaju u tekstu na temelju poznavanja pravila o koheziji i koherenciji teksta	zadatci povezivanja	članak, biografski prikaz i sl.	7
4.	detaljno razumijevanje: prepoznavanje prikladnih leksičkih jedinica u tekstu	zadatci višestrukoga izbora/ zadatci povezivanja	članak, intervju, pismo i sl.	8
5.	prepoznavanje i upotreba prikladnih gramatičkih struktura i/ili leksičkih jedinica u tekstu	zadatci višestrukoga izbora/ zadatci dopunjavanja	članak, intervju, pismo i sl.	8

1.3.2. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite slušane tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju razne oblike kratkih monoloških i dijaloških tekstova kao što su, primjerice, razgovori i rasprave, intervju, izlaganja, predavanja, izvještaji, referati, kratki literarni tekstovi, biografski prikazi, reportaže, vijesti, obavijesti, poruke i slično.

Tekstovi su autentični ili malo prilagođeni. Govore ih jedan ili više izvornih govornika standardnim njemačkim jezikom. Tematski su bliski ciljanoj dobnoj

skupini učenika, a govore o poznatim ili relativno poznatim, konkretnim ili apstraktnim temama.

U jezičnome su smislu prikladni opisanoj jezičnoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 2.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kojoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

Tablica 2. Struktura ispitne cjeline *Slušanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje glavnih misli/poruka	zadatci povezivanja	kratki tekstovi	6
2.	razumijevanje specifičnih informacija/glavnih misli/poruka	zadatci višestrukoga izbora	kratke priče/razgovori i sl.	6
3.	razumijevanje specifičnih informacija i/ili pojedinosti u tekstu, osnovnoga i implicitnoga značenja	zadatci višestrukoga izbora	dulji intervju, razgovor	7
4.	razumijevanje specifičnih informacija i/ili pojedinosti u tekstu, osnovnoga i implicitnoga značenja	zadatci višestrukoga izbora	predavanje, izlaganje, izvještaj i sl.	6

1.3.3. Pisanje

Ova ispitna cjelina sadrži jedan esejski zadatak. Pristupnik će dobiti zadatak u kojem treba napisati sastavak od 200 do 250 riječi pomoću sadržajnih odrednica za pisanje (natuknica ili pitanja). Pristupnik smije napisati i više od 250 riječi, no dodatni broj riječi nije mjerilo za veći broj bodova prema kriterijima za ocjenjivanje.

Tablica 3. Struktura ispitne cjeline *Pisanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka, koherencija i kohezija uz odgovarajući opseg i točnost leksičko-strukturalnih obrazaca	sastavak od 200 do 250 riječi	1	20

1.4. Tehnički opis ispita

1.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Njemačkoga jezika je pisani i traje ukupno **180 minuta**.

Ispitna cjelina **Čitanja** traje ukupno **70 minuta**.

Ispitna cjelina **Slušanja** traje približno **35 minuta** uključujući i 5 minuta za označavanje odgovora na list za odgovore.

Za rješavanje ispitne cjeline **Pisanja** predviđeno je **75 minuta**.

Vremenik provedbe ispita bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

1.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Pristupnik dobiva sigurnosnu vrećicu u kojoj su tri ispitne knjižice: **Čitanje**, **Slušanje** i **Pisanje**, s pripadajućim listovima.

Čitanje

Pristupnik uzima *ispitnu knjižicu Ispita čitanja* te pripadajući *list za odgovore*.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.⁵

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik

⁵ Opće upute i drugi dijelovi ispitnoga materijala na hrvatskome jeziku pisani su sukladno pravopisnoj normi hrvatskoga standardnog jezika (v. *Hrvatski pravopis*, Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb, 2013.).

označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

U zadatcima otvorenoga tipa (dopunjavanja) pristupnik mora upisati sadržaj koji nedostaje na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Odgovori na zadatke otvorenoga tipa moraju biti pravopisno točno napisani. Nije dopušteno pisanje velikim tiskanim slovima. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač.

Slušanje

Pristupnik uzima iz sigurnosne vrećice *ispitnu knjižicu Ispita slušanja* i pripadajući *list za odgovore*.

Važno je pozorno pročitati tekst općih uputa i tekst uputa za rješavanje zadataka i označavanje točnih odgovora.⁶

Primjeri uputa za rješavanje pojedinih vrsta zadataka nalaze se u poglavlju *Primjeri zadataka*.

U zadatcima zatvorenoga tipa (povezivanja i višestrukoga izbora) pristupnik mora točne odgovore označiti znakom X na listu za odgovore. Ako pristupnik označi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s nula (0) bodova bez obzira na to što je među označenima i točan odgovor.

Provedba ispitne cjeline **Slušanje**:⁷

- Prije svakoga zadatka pristupnik ima stanku kako bi pročitao pitanja prije slušanja.
- Svaki se tekst sluša dva puta.

⁶ v. prethodnu bilješku

⁷ Nakon što dežurni nastavnik pristupniku pročita upute za ovu ispitnu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke. Svi se tekstovi na snimci ponavljaju dva puta. Snimka uključuje stanke za čitanje zadataka te stanku za označavanje odgovora na listu za odgovore. Pristupnik stoga treba pozorno slušati upute na snimci.

Dok sluša tekstove, pristupnik označava odgovore u ispitnu knjižicu, a na kraju ima 5 minuta da svoje odgovore označi na listu za odgovore.

Pisanje

Pristupnik uzima iz sigurnosne vrećice *ispitnu knjižicu ispita Pisanja s listom za čistopis, list za koncept i dva lista za ocjenjivače (1 i 2)*.

U zadatku pisanja pristupnik može upotrebljavati list za koncept, ali potom mora svoj esej čitko napisati na list za čistopis. Nije dopušteno pisanje velikim tiskanim slovima. Sadržaj lista za koncept se ne boduje.

1.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Njemačkoga jezika dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

1.5. Opis bodovanja

Ukupan broj bodova u ispitu iz Njemačkoga jezika na višoj razini je **85**. Bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina čine u ukupnometu rezultatu jednu trećinu.

Udio ispitnih cjelina u ispitu prikazan je u tablici 4.

Tablica 4. Udio ispitnih cjelina u ispitu

	Udio	Broj bodova
Čitanje	1/3	40
Slušanje	1/3	25
Pisanje	1/3	20
UKUPNO	1	85

Skalirani bodovi izračunavaju se na sljedeći način:
(postignuti bodovi Čitanje / **40** + postignuti bodovi Slušanje / **25** + postignuti bodovi Pisanje / **20**) * 85/3.

1.5.1. Bodovanje ispitne cjeline Čitanje

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 40 bodova.

U zadatku dopunjavanja priznavat će se samo gramatički i pravopisno točno napisana rješenja, ali i gramatički i pravopisno točni sinonimi koji odgovaraju danomu kontekstu. Odgovori napisani velikim tiskanim slovima bodovat će se s 0 (nula) bodova. Ako pristupnik u zadatcima povezivanja i višestrukoga izbora ponudi više od jednoga rješenja za isto pitanje, neće mu se priznati niti jedno rješenje kao točan odgovor.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 1/3

1.5.2. Bodovanje ispitne cjeline Slušanje

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno 25 bodova.

Ako pristupnik na pitanje u kojem se traži samo jedan odgovor obilježi više od jednoga rješenja, neće mu se priznati niti jedno rješenje kao točan odgovor.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 1/3

1.5.3. Bodovanje ispitne cjeline Pisanje

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno 20 bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 1/3

Esej se ocjenjuje prema **Ijestvici za ocjenjivanje** koja uključuje četiri osnovna kriterija (v. tablicu 5):

- 1. Izvršenje zadatka**
- 2. Koherencija i kohezija**
- 3. Vokabular**
- 4. Gramatika.**

Esej će se bodovati s nula (0) bodova ako je pisan velikim tiskanim slovima ili ako je nečitko napisan.

Izvršenje zadatka

Kriterij *Izvršenje zadatka* odnosi se na ova pitanja:

- Je li tema dovoljno opsežno razrađena s obzirom na sve sadržajne odrednice ili samo na neke od njih?
- U kojoj su mjeri relevantne glavne misli u tekstu i njihova potpora?
- U kojoj je mjeri struktura teksta (uvod, glavni dio, zaključak) prikladna?

Koherencija i kohezija

Kriterij *Koherencija i kohezija* odnosi se na ova pitanja:

- Kako lako čitatelj/ocjenjivač može pratiti slijed pristupnikovih misli?
- Jesu li misli logički povezane?

- Kako dobro pristupnik rabi kohezivna sredstava u svrhu povezivanja svojih misli?

Vokabular

Kriterij *Vokabular* odnosi se na ova pitanja:

- Kakav je raspon vokabulara?
- U kojoj mjeri pristupnik ponavlja iste riječi i izraze?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi/morfološkome obliku/pravopisu utječu na razumijevanje teksta?

Gramatika

Kriterij *Gramatika* odnosi se na ova pitanja:

- Rabi li pristupnik raznovrsne gramatičke strukture ili se oslanja na upotrebu samo vrlo jednostavnih struktura?
- Do koje mjere pogreške u upotrebi/obliku utječu na razumijevanje teksta?

Navedeni se kriteriji detaljno opisuju nizom opisivača.

Ljestvica za ocjenjivanje sastavka prikazana je u tablici 5. U ovome katalogu na 45. stranici nalazi se primjer ocijenjenoga sastavka s obrazloženjem.

Tablica 5. Ljestvica za ocjenjivanje sastavka

	IZVRŠENJE ZADATKA	KOHERENCIJA I KOHEZIJA	VOKABULAR	GRAMATIKA
5	<ul style="list-style-type: none"> Svi dijelovi zadane teme su dovoljno opširno razrađeni. Glavne su misli relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli je jasan. Učinkovita upotreba različitih kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Širok raspon vokabulara za zadatak. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Širok raspon struktura za zadatak. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
4,5				
4	<ul style="list-style-type: none"> Svi su dijelovi zadane teme razrađeni, ali jedan dio nedovoljno opširno. Glavne misli su relevantne, ali nekima nedostaje dovoljna potpora. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli je u globalu jasan, ali postoji poneka logička nepovezanost. Dobra upotreba različitih kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon vokabulara za zadatak. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu ponekad utječu na lako razumijevanje teksta. 	<ul style="list-style-type: none"> Dobar raspon struktura za zadatak. Pogreške u upotrebi/obliku ponekad utječu na lako razumijevanje teksta.
3,5				
3	<ul style="list-style-type: none"> Jedan dio zadane teme nije uopće razrađen. Glavne misli su relevantne, ali je potpora nedovoljna, irelevantna ili se ponavlja. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli je globalno razlučiv unatoč odstupanjima od logičkoga redoslijeda. Ograničena upotreba kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Dovoljan raspon vokabulara za zadatak. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka može razumjeti. 	<ul style="list-style-type: none"> Pristupnik uglavnom rabi jednostavne strukture, uz povremeni pokušaj upotrebe složenih struktura. Pogreške u upotrebi/obliku uzrokuju teškoće u razumijevanju, ali se poruka ipak može razumjeti uz uloženi trud.
2,5				
2	<ul style="list-style-type: none"> Dva dijela zadane teme nisu uopće razrađena ili su svi dijelovi zadane teme minimalno razrađeni. Glavne misli su nejasne, većinom irelevantne ili se ponavljaju ili im nedostaje potpora. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli globalno nije jasan unatoč pokušajima učenika da ga organizira. Slaba upotreba samo jednostavnih kohezivnih sredstava. 	<ul style="list-style-type: none"> Ograničen raspon vokabulara za zadatu temu ili se velikim dijelom ne odnosi na zadatak. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu ponekad onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Pristupnik rabi jednostavne strukture. Pogreške u upotrebi/obliku ponekad onemogućuju razumijevanje.
1,5				
1	<ul style="list-style-type: none"> Jedan je dio zadane teme minimalno razrađen. Tekst se tek dotiče zadane teme: glavne misli su irelevantne. 	<ul style="list-style-type: none"> Slijed misli nije razlučiv. Kohezivna sredstva se gotovo ne rabe. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon vokabulara je vrlo ograničen. Pogreške u upotrebi/obliku/pravopisu općenito onemogućuju razumijevanje. 	<ul style="list-style-type: none"> Raspon struktura je vrlo ograničen. Pogreške u upotrebi/obliku općenito onemogućuju razumijevanje.
0	Tekst ima manje od 70 riječi na zadalu temu ili je u potpunosti nerazumljiv ili nečitak.			

Napomena: Tekstovima nedovoljne duljine oduzimaju se bodovi u okviru kriterija *Izvršenje zadatka* na sljedeći način:

- 1 bod za 150 do 190 riječi
- 2 boda za 110 do 149 riječi
- 3 boda za 70 do 109 riječi.

Tekst koji ima manje od 70 riječi na zadanu temu dobiva 0 bodova i ne ocjenjuje se s obzirom na preostale kriterije.

U broj riječi ne ubrajaju se nabranja i ponavljanja osobnih imena.

Pristupnici mogu napisati i više od 250 riječi.

Struktura teksta ocjenjuje se unutar kriterija *Izvršenje zadatka*. Bodovi se oduzimaju na sljedeći način:

- 0,5 bodova ako sastavak nema uvod ili zaključak
- 0,5 bodova ako uvod ili zaključak nije vizualno odvojen od glavnog dijela
- 0,5 bodova ako odlomci u glavnom dijelu nisu vizualno odvojeni prema trima postavljenim pitanjima
- 1 bod ako sastavak nema ni uvod ni zaključak
- 1 bod ako ni uvod ni zaključak nisu vizualno odvojeni od glavnog dijela.

1.6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju primjeri različitih vrsta zadataka⁸. Uz svaki primjer zadatka navedeno je što se ispituje, točan odgovor i način bodovanja.

1.6.1. Primjer zadatka povezivanja⁹

Lesen Sie die folgenden Texte zum Thema Werbung.

Wählen Sie für jeden Text (1-8) die richtige Überschrift (A-J) aus.

Jede Überschrift können Sie nur einmal wählen.
Zwei Überschriften bleiben übrig.

Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Überschriften

A	Identifikation von Werbeabsichten
B	Verfälschte Wahrheit
C	Geweckte Neugierde
D	Nützlichkeit von Werbung
E	Förderung der Gruppenzugehörigkeit
F	Kritisches Nachdenken über Werbekonzepte
G	Perfekt angepasste Botschaften
H	Nicht nur Erwachsene im Visier
I	Erkennbarkeit als ein Muss
J	Leicht durchschaubare Werbung

⁸ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja pod poveznicom *Provedeni ispit*.

⁹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Čitanja*.

1	2
Ob im Fernsehen, in Zeitschriften, am Straßenrand, im Kino oder im Internet – überall werden wir mit Werbung konfrontiert. In einer Zeit, in der Konsum eine große Rolle spielt, ist dies auch kein Wunder – umso wichtiger ist es, Werbung kritisch zu sehen und den Inhalt der Werbung immer zu hinterfragen. Erst wenn wir wissen, wie Werbung eigentlich funktioniert, lassen wir uns dadurch nicht mehr so leicht zum Kaufen verführen.	Das hat jeder schon einmal erlebt: der Fernseher läuft, eine Werbepause zwischen den Sendungen wird ausgestrahlt – und da ist es. Genau das, worauf du schon immer gewartet hast, zumindest hast du das Gefühl. Da gibt es etwas, das wirklich zu dir passt – als wäre es für dich gemacht. Was ist es genau? Keine Ahnung, das wirst du erst am Ende des Spots erfahren. So kann Werbung wirken, und so will sie auch wirken.
3	4
Auf Reklametafeln sieht man Bilder von Schönheiten, deren perfektes Gesicht mit dem Computer bearbeitet wurde. Aber auch süße Babys oder Tiere werden für die Werbung per Computer „verschönert“. Und allgemein werden wir da getäuscht: Die „reife Frau“, die für die Anti-Falten-Creme wirbt, ist in Wirklichkeit viel jünger, und der Instant-Cappuccino sieht nur auf der Packung so lecker schaumig aus.	Kommt ein neues Produkt oder eine neue Dienstleistung auf den Markt, wird das für eine bestimmte Zielgruppe festgelegt. Das bedeutet, die Werbeleute informieren sich ganz genau über Vorlieben, Trends und Gewohnheiten der speziellen Gruppe, beispielsweise Frauen eines bestimmten Alters. Daraufhin werden dann Packungsdesign, Name des Produkts und die Verkaufsstrategie entwickelt.
5	6
Werbeagenturen interessieren sich immer mehr für Kinder und Jugendliche, denn zu keiner Zeit stand ihnen mehr Geld zur Verfügung als heute: Taschengeld, Geburtstagsgeld, Weihnachtsgeld und das selbst verdiente Geld nebenher summieren sich pro Jahr auf ungefähr 23 Milliarden Euro. Und die Kinder und Jugendlichen dürfen meist selbst bestimmen, was sie von ihrem Geld kaufen möchten.	In Deutschland muss Werbung laut Gesetz gekennzeichnet werden. In Zeitschriften, im Internet und im Fernsehen soll sichtbar sein, dass es sich um Werbung handelt. Werbepausen während des Fernsehprogramms müssen beispielsweise mit einem Hinweis deutlich vom übrigen Programm abgegrenzt sein. Außerdem ist es verboten, im Fernsehen Kinder- und Jugendsendungen zu unterbrechen, um Werbung zu zeigen. Wird ein Sender dabei erwischen, kann dies ganz schön teuer werden.
7	8
Es ist nicht immer einfach zu erkennen, dass es um Werbung geht – vor allem für Kinder. Broschüren wirken zum Beispiel auf den ersten Blick neutral und erst wenn man genau hinsieht, ist einem klar, dass eine bestimmte Marke hinter all dem steht. Die Gefahr, in einem solchen Fall auf die Werbung hereinzufallen, ist groß. Mögliche Nachteile des Produktes werden erst gar nicht genannt. Deshalb ist es in jedem Fall sinnvoll, sich bei einer Werbung zu fragen, was man damit erreichen möchte.	Manchmal macht uns Werbung auch gezielt auf wichtige Informationen oder Probleme aufmerksam oder setzt sich für wohltätige Zwecke ein. Solche Werbespots dienen oft der Aufklärung, wie „Gib Aids keine Chance“ oder „Keine Macht den Drogen“. Hier handelt es sich um Kampagnen, die von Vereinen unterstützt werden. Dabei geht es also um kein spezielles Produkt, das angeboten wird, um die Verkaufszahlen zu steigern, sondern um etwas, was dem allgemeinen Wohl dient.

TOČNI ODGOVORI: **1 F, 2 C, 3 B, 4 G, 5 H, 6 I, 7 A, 8 D**

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje glavnih misli/specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora
ili ako obilježite više odgovora za svaki zadatak

1.6.2. Primjeri zadatka višestrukoga izbora¹⁰

Lesen Sie den folgenden Text.

Für jede Frage (9-17) wählen Sie die richtige Antwort (**A**, **B**, **C** oder **D**) aus.

Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Digitaler Nomade

Reporter: Sebastian, du reist als digitaler Nomade durch die Welt. Was macht eigentlich ein digitaler Nomade?

Sebastian: Ein digitaler Nomade braucht kein Büro für die Arbeit und verdient als Selbstständiger unabhängig vom Ort sein Geld im Internet. Egal ob in einem Café in München, am Wohnzimmertisch oder im Homeoffice: Als digitaler Nomade kann man überall dort arbeiten, wo es schnelles Internet gibt. Viele von uns nutzen die berufliche Flexibilität, um von fernen Orten aus zu arbeiten. Ich zum Beispiel reise gern und arbeite überall dort, wo andere Menschen Urlaub machen.

Reporter: Sebastian, gab es einen Schlüsselmoment, der dich zum digitalen Nomaden gemacht hat?

Sebastian: Das war ein langer Prozess. Mein alter Job war zwar gut bezahlt, aber mit der Zeit habe ich bemerkt, dass mich das nicht glücklich macht. 2006 war ich dann für ein Jahr in Australien und habe meine Reiseleidenschaft entdeckt. Ich wollte eine Lösung finden, Reisen und Arbeit zu verbinden. Ich habe viel gelesen und bin immer tiefer in das Thema

Nomadentum eingetaucht. Letztendlich bin ich mit meiner Freundin nach Shanghai gezogen, wo ich mich selbstständig gemacht habe und mit Übersetzungen und Online-Marketing-Dienstleistungen mein Geld verdient habe.

Reporter: Wie hat dein Umfeld auf deine Entscheidung reagiert?

Sebastian: Meine Familie unterstützt mich stets bei dem, was mich glücklich macht. Wir sehen uns immer zu Weihnachten in Deutschland und treffen uns ein zweites Mal irgendwo in der Welt zum Urlaub. Beim Urlaub richte ich mich nach Wünschen meiner Familie, weil es für mich, dank meiner örtlichen und zeitlichen Flexibilität, leicht zu realisieren ist. Es ist nicht so, dass ich meine Familie nur zweimal pro Jahr sehe, denn wir skypen jeden Tag. Das kann sich aber mit dem persönlichen Kontakt nicht messen.

Reporter: Mit welchem Job hast du dich zu Beginn deiner Selbstständigkeit über Wasser gehalten?

Sebastian: Am Anfang machte ich verschiedene Dienstleistungen über das Internet. Überlebt habe ich mit dem Geld von Übersetzungen und Online-Sprachunterricht. Später habe ich Fotografien und Reportagen verkauft, die ich auf meinen Reisen gemacht habe. Nebenbei habe ich an meinem Blog und an eigenen Projekten gearbeitet. Nach ca. zwei Jahren habe ich durch eine Marketing-Firma meine E-Books über das digitale Nomadenleben so erfolgreich verkauft, dass ich Übersetzungen und alle anderen Jobs einstellen konnte. Zu meinem Vergnügen schreibe ich aber auch weiterhin meinen Blog.

¹⁰ Primjer i zadatka preuzeti su iz ispitne cjeline Čitanja.

Reporter: Welche positiven Seiten hat das Leben eines digitalen Nomaden?

Sebastian: Heute verbringe ich die Hälfte des Jahres in Shanghai, die andere Hälfte irgendwo in der Welt und arbeite immer dort, wo die Internetverbindung stabil genug ist. Für mich ist es die große Freiheit, die mir die Arbeit im Internet ermöglicht. Egal, ob zu Hause, in der Strandbar oder der Wartehalle am Flughafen – wenn ich es will, kann ich von jedem Ort der Welt aus arbeiten und mir meine Arbeitszeiten sehr flexibel einteilen. Außerdem kann ich als Selbstständiger an Projekten arbeiten, die mich erfüllen.

Reporter: Hast du jemals schlechte Erfahrungen mit der digitalen Selbstständigkeit gemacht?

Sebastian: Natürlich gab es viele Probleme, die ich lösen musste, aber ich habe keine wirklich schlechten Erfahrungen gemacht. Jeder Selbstständige kennt die Bürokratie, wenn man ein Unternehmen gründen will. Bei mir kam noch hinzu, dass ich mich mit Behörden im Ausland auseinandersetzen musste. Hier musste ich mir viel Wissen aneignen. Nichts davon ist aber so schlimm, dass man es nicht bewältigen kann. Außerdem ist das Lebenselixier eines digitalen Nomaden natürlich die Internetverbindung, die nicht in allen Ländern zuverlässig vorhanden ist.

Reporter: Was sind deine Tipps für Leute, die gern digitale Nomaden werden möchten?

Sebastian: Als erstes kann man ein kleines Projekt im Internet starten, z.B. einen Blog, einen Online-Shop oder ein E-Book schreiben. Man merkt ziemlich bald, ob einem das liegt und ob jemand bereit ist, dafür auch Geld zu bezahlen.

Oder man riskiert es, einfach mal ein paar Monate irgendwohin ins Ausland zu reisen und seine Arbeit mitzunehmen. Wichtig ist, nicht alle Brücken hinter sich abzureißen (Familie, Besitz, Arbeitgeber). Dann ist die Rückkehr auch nicht so schwer.

Reporter: Was sind die Vorteile deiner Arbeit?

Sebastian: Mir bietet meine Arbeit sehr viel Positives. Ich finde es toll, wenn ich mich ganz spontan mit einem Freund zu einem langen Mittagessen treffen kann. Ich mache hervorragende Erfahrungen bei Projekten und lerne dabei großartige Menschen kennen. Mit meiner Freundin lebe ich meist in einer eleganten Villa an einem wundervollen Ort, wie z.B. Bali. Und wenn ich dann morgens neben ihr aufwache, stelle ich beim Blick auf das Handy fest, dass ich auch im Schlaf Geld verdient habe. Das ist für mich auch der Höhepunkt meiner Arbeit.

9 Was machen digitale Nomaden?

- A** Sie nehmen ihre Arbeit in den Urlaub mit.
- B** Sie arbeiten an beliebigen Plätzen.
- C** Sie arbeiten flexibel mal im Büro, mal zu Hause.
- D** Sie arbeiten unabhängig vom Internet.

10 Was brachte Sebastian dazu, ein digitaler Nomade zu werden?

- A** Er bekam einen Job in einem Online-Marketing Unternehmen.
- B** In seinem alten Job sehnte er sich danach zu reisen.
- C** Sein früherer Job hat ihn nicht zufrieden gestellt.
- D** Seine Freundin bekam einen Job in Shanghai.

- 11** Wie organisiert er Treffen mit seiner Familie?
- A** Alle zwei Jahre fährt er zu Besuch nach Deutschland.
 - B** Sie machen jedes Jahr gemeinsam Urlaub in Deutschland.
 - C** Er passt sich den Vorlieben seiner Familie an.
 - D** Ihre Treffen finden ausschließlich online statt.
- 12** Wie verdiente er Geld zu Beginn seiner Selbstständigkeit?
- A** Als Reiseleiter.
 - B** Als Fotograf.
 - C** Als Journalist.
 - D** Als Kursleiter.
- 13** Wovon lebt er heute?
- A** Er übersetzt für verschiedene Firmen.
 - B** Er arbeitet für eine Marketing-Firma.
 - C** Er verkauft eigene Produkte.
 - D** Er veröffentlicht Blog-Beiträge.
- 14** Was spricht für das Leben eines digitalen Nomaden?
- A** Man kann an jedem beliebigen Ort auf der Welt arbeiten.
 - B** Man kann selbst bestimmen, wann man arbeitet.
 - C** Man arbeitet immer dort, wo man sich erfüllt fühlt.
 - D** Man hat immer Zeit für Freunde und Familie.

- 15** Welche Erfahrungen hat er gemacht?
- A** Die Bürokratie im Ausland ist einfach zu bewältigen.
 - B** Man kann sich auf die Behörden im Ausland verlassen.
 - C** Man muss viel lernen, wenn man ein Unternehmen gründen will.
 - D** Gute Internetverbindungen sind an verschiedenen Orten selbstverständlich.
- 16** Welchen Rat gibt Sebastian potentiellen digitalen Nomaden?
- A** Eine Dienstleistung im Internet anzubieten.
 - B** Geld in ein Projekt zu investieren.
 - C** Eine neue Arbeit im Ausland zu finden.
 - D** Mit ihrem Arbeitgeber darüber zu reden.
- 17** Was gefällt Sebastian am besten an seiner Arbeit?
- A** Erfahrungen beim Mittagessen zu sammeln.
 - B** In einer eleganten Villa auf Bali zu leben.
 - C** Mit seiner Freundin zusammen zu sein.
 - D** Geld zu verdienen, auch wenn er nicht arbeitet.

TOČNI ODGOVORI: **9 B, 10 C, 11 C, 12 D, 13 C, 14 B, 15 C, 16 A, 17 D**

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija/pojedinosti u tekstu

BODOVANJE:

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 9 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako obilježite više odgovora za svaki zadatak

1.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja¹¹

Lesen Sie den folgenden Text.

In jeder Lücke (**33-40**) fehlt nur **ein** Wort.

(**0**) ist ein Beispiel. Schreiben Sie jeweils das passende Wort auf die Linien, die sich **unter dem Text** befinden.

Mode

Mode ist ein Thema, das alle Schüler und Schülerinnen anspricht. Denn (**0**) **sie** ist spielerisch, leicht, verführerisch. Über Mode können Zugehörigkeit, Identität, aber auch Abgrenzung deutlich gemacht werden. Mode kann (**33**) _____ anfassen, sie ist real und nicht digital.

In erster Linie ist sie aber eine ganz persönliche Sache, denn sie spielt (**34**) _____ die Identität eine sehr große Rolle. Gerade bei Jugendlichen wird Vieles durch ihren modischen Ausdruck (**35**) _____ Vorschein gebracht. So ordnen sie sich nämlich über Mode (**36**) _____ bestimmten Gruppe zu oder zeigen ihre Vorliebe für eine bestimmte Musikrichtung. Interessant ist, dass Gruppen (**37**) _____ allem von Außen als einheitlich empfunden werden. Der Einzelne empfindet sich aber trotzdem als individuell. Einige Schulen in Deutschland haben die Wichtigkeit der Mode erkannt und bieten ihren Schülern Mode-AGs an, in denen von jedem eigene Kleidungsstücke entworfen (**38**) _____ können. Man muss lediglich am Anfang entscheiden, (**39**) _____ man machen will. Wenn man kein Kleidungsstück entwerfen möchte, kann man auch ein Accessoire entwerfen,

eine Tasche, einen Helm oder ähnliche Sachen. Am Ende des Schuljahres findet dann immer eine tolle Modenschau (**40**) _____. Und da werden auch viele Sachen gleich verkauft.

TOČNI ODGOVORI: **33** man, **34** für, **35** zum, **36** einer, **37** vor, **38** werden, **39** was, **40** statt

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: prepoznavanje i upotreba prikladnih gramatičkih struktura i/ili leksičkih jedinica u tekstu

BODOVANJE:

1 bod – svaki točan odgovor (ukupno 8 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

¹¹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

1.6.4. Primjer zadatka esejskoga tipa¹²

Tema

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema „**Fremdsprachen**“ mit **Einleitung**, **Haupt-** und **Schlussteil**.

Gehen Sie im Hauptteil auf folgende **drei** Punkte ein:

1. Wie wichtig sind Fremdsprachenkenntnisse in Kroatien?
2. Was spricht für und was gegen die Teilnahme an einem Erasmus Projekt?
3. Welche Rolle spielt die Fremdsprache Deutsch in Ihrem Leben und warum?

Der Text muss **200-250** Wörter umfassen. Eine geringere Wortzahl führt zu Punktabzügen.

Es gibt keine maximale Wortzahl.

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje¹³, ukupno
20 bodova

¹² Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

¹³ v. poglavlje *Opis bodovanja*

2. OSNOVNA RAZINA ISPITA

2.1. Područja ispitivanja

Ispitom iz Njemačkoga jezika na osnovnoj razini provjerava se komunikacijska jezična kompetencija u slušanju, čitanju i pisanju prema nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima.

Sukladno tomu, ispit iz Njemačkoga jezika sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Pisanje i Slušanje*.

Vještina govorenja neće se iz tehničkih razloga provjeravati na državnoj maturi u školskoj godini 2019./2020. No, valja naglasiti da i nadalje treba sustavno razvijati, njegovati i usavršavati vještina govorenja jer je konačni cilj naučiti se služiti jezikom u komunikacijskoj situaciji.

2.2. Obrazovni ishodi

U ovome su poglavlju za svako područje ispitivanja navedeni obrazovni ishodi prema nastavnomu planu i programu s najmanjom satnicom u četverogodišnjim srednjoškolskim programima i prema A2 razini ZEROJ-a.

2.2.1. Čitanje

Cilj je ove ispitne cjeline provjeriti pristupnikovu sposobnost samostalnoga čitanja s razumijevanjem raznovrsnih autentičnih ili u manjoj mjeri prilagođenih tekstova.

Budući da čitanje s razumijevanjem podrazumijeva shvaćanje leksičkoga, morfološkoga, sintaktičkoga, semantičkoga i pragmatičkoga sustava pisanoga teksta, cilj je ove ispitne cjeline provjeriti raspolaže li pristupnik potrebnim znanjima i sposobnostima iz navedenih područja na receptivnoj i produktivnoj razini.

Obrazovni ishodi

Prema nastavnomu planu i programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:67ff.) pristupnik može:

- razumjeti kratke, jednostavne tekstove koji sadržavaju naručestaliji vokabular
- razumjeti kratke, jednostavne tekstove o poznatim temama i tekstove konkretnoga sadržaja u kojima se rabi uobičajeni svakodnevni vokabular
- pronaći specifične informacije u jednostavnim tekstovima s kojima se susreće, poput pisama, brošura i kratkih članaka koji opisuju događaje.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- razumjeti glavne misli/poruke u tekstu
- pronaći određene specifične informacije
- razumjeti pojedinosti u tekstu, osnovna i implicitna značenja
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene leksičke jedinice
- prepoznati i u rečenicama prikladno upotrijebiti određene gramatičke strukture.

2.2.2. Pisanje

Cilj je ove ispitne cjeline provjeriti pristupnikovu sposobnost prikladnoga i točnoga izražavanja u pisanim oblicima jezičnih aktivnosti koje se poduzimaju sa svrhom ispunjavanja komunikacijskih ciljeva definiranih u zadatku.

Obrazovni ishodi

Prema nastavnomu planu i programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:71f.) pristupnik može:

- napisati niz jednostavnih izraza i rečenica povezanih jednostavnim veznicima poput *und*, *aber* i *weil*
- smisleno povezanim rečenicama pisati o svakodnevnim pojavnostima iz svojega okruženja, npr. o ljudima, mjestima, obrazovnemu iskustvu i slično
- napisati vrlo kratak i jednostavan opis određenih događaja, prošlih aktivnosti i osobnih iskustava
- rabiti uski izbor osnovnoga vokabulara potreban za snalaženje u svakodnevnim situacijama
- rabiti neke jednostavne strukture ispravno pri čemu još uvijek pravi osnovne pogreške, npr. često zaboravlja na pravilan redoslijed riječi u rečenici, pravi pogreške pri sprezanju glagola, sklonidbi imenica i slično, ali je unatoč tomu obično jasno što želi reći.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik:

- upotrijebiti jezične izričaje primjerene tekstnoj vrsti, komunikacijskoj svrsi i odnosu između pisca i čitatelja
- u skladu s tekstnom vrstom organizirati rečenice u tekstu smisleno i logički te pritom upotrijebiti jednostavna kohezivna sredstva
- oblikovati razumljiv tekst.

2.2.3. Slušanje

U ovoj ispitnoj cjelini provjerava se pristupnikova sposobnost globalnoga i selektivnoga razumijevanja slušanoga teksta izgovorenoga razgovijetnim standardnim jezikom.

Obrazovni ishodi

Prema nastavnomu planu i programu za općeobrazovne predmete u srednjim školama te prema A2 razini ZEROJ-a (2005:62ff.) pristupnik može:

- razumjeti fraze i izraze koji se odnose na područja od neposrednoga interesa (npr., osnovni podaci o njemu, njegovoj obitelji, njegovoj neposrednoj okolini, školi i sl.) ako se govori polako i jasno
- prepoznati temu razgovora koji se vodi u njegovoj nazočnosti ako se govori polako i jasno
- razumjeti osnovni smisao kratkih, jasnih i jednostavnih poruka, obavijesti i upozorenja
- razumjeti i izvući bitne informacije iz kratkih, snimljenih tekstova koji se bave predvidivim svakodnevnim temama ako su izneseni polako i jasno.

Što se ispituje?

S obzirom na navedene obrazovne ishode, u ovoj ispitnoj cjelini ispituje se može li pristupnik razumjeti:

- temu teksta, glavne misli/poruke u tekstu
- određene specifične informacije u tekstu.

2.3. Struktura ispita

Ispit iz Njemačkoga jezika na osnovnoj razini sastoji se od triju ispitnih cjelina: *Čitanje, Pisanje i Slušanje*.

U tekstu koji slijedi detaljno je opisana struktura svake ispitne cjeline.

2.3.1. Čitanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 5 skupina zadataka vezanih uz različite tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju razne oblike monoloških i dijaloških kratkih tekstova u pisanome obliku poput kraćih informativnih tekstova (obavijesti, poruka, uputa, upozorenja itd.), kraćih članaka, osobnih pisama, sažetaka, sastavaka, intervjuja i slično.

Tekstovi su autentični (ili u manjoj mjeri promijenjeni), što znači da su preuzeti iz raznih autentičnih izvora

kao što su novine, časopisi, knjige, brošure, internet itd. Tematski su bliski dobi, iskustvima i interesima učenika¹⁴.

Sadržajno i strukturno su jasni, osobito tekstovi na temelju kojih se provjerava gramatička i leksička kompetencija učenika. U jezičnome su smislu prikladni opisanoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznавanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspješno rješavanje zadatka. Tekstovi sadrže oko 1000 riječi.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 6.

Za svaku ispitivanu podvještinstvu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvoj vrsti tekstova te koliko je zadataka vezano uz taj tekst.

¹⁴ v. popis tema u poglavljju *Dodatci*

Tablica 6. Struktura ispitne cjeline *Čitanja*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje teme teksta, glavnih misli/poruka	zadaci povezivanja	6 kratkih informativnih tekstova (poruka, obavijesti i sl.)	6
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadaci višestrukog izbora	6 kratkih informativnih tekstova ili 1 članak	6
3.	detaljno razumijevanje: razumijevanje pojedinosti u tekstu, osnovnoga i implicitnoga značenja	zadaci povezivanja, zadaci višestrukog izbora ili zadaci dopunjavanja	intervju, razgovor ili članak	6
4.	detaljno razumijevanje: prepoznavanje prikladnih leksičkih jedinica	zadaci višestrukog izbora ili zadaci povezivanja	kratki informativni tekst, osobno pismo i sl.	6
5.	detaljno razumijevanje: prepoznavanje i/ili upotreba prikladnih i točnih gramatičkih i/ili leksičkih struktura	zadaci višestrukog izbora ili zadaci dopunjavanja	kratki informativni tekst, osobno pismo i sl.	6

2.3.2. Pisanje

Pristupnici će dobiti zadatak u kojem treba napisati kratki tekst (npr., osobno pismo, elektroničku poštu i slično) duljine od **60** do **80** riječi:

- pomoću sadržajnih odrednica za pisanje (natuknica ili pitanja) i/ili
- pomoću verbalnoga predloška (npr., poruke, pisma, oglasa i sl.).

Sadržajne odrednice (natuknica ili pitanja) za pisanje odnose se na dijelove teme o kojoj pristupnik treba pisati, a verbalni predložak poticaj je za razmišljanje i/ili je jezična pomoć pri razradbi teme.

U uputi za pisanje precizira se komunikacijska situacija, tekstna vrsta, tema, potencijalni čitatelj i odnos autora teksta i čitatelja. Zadatak je u skladu s temama¹⁵.

Struktura ispitne cjeline *Pisanje* prikazana je u tablici 7.

Tablica 7. Struktura ispitne cjeline *Pisanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTA ZADATKA	BROJ ZADATAKA	BROJ BODOVA
1.	izvršenje zadatka i upotreba jezika	kratki sastavak od 60 do 80 riječi	1	15

Tablica 8. Struktura ispitne cjeline *Slušanje*

	ISPITIVANE PODVJEŠTINE	VRSTE ZADATAKA	VRSTE TEKSTOVA	BROJ ZADATAKA
1.	razumijevanje teme teksta, glavne misli/poruke	zadatci povezivanja	5 kratkih tekstova (npr., poruka, obavijesti i sl.)	5
2.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	5 kratkih razgovora	5
3.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	1 razgovor	5
4.	razumijevanje specifičnih informacija	zadatci višestrukoga izbora	1 priča, opis ili obavijest	5

¹⁵ v. popis tema u poglavlju *Dodatci*

2.3.3. Slušanje

Ova ispitna cjelina sastoji se od 4 skupine zadataka vezanih uz različite slušne tekstove.

Vrste tekstova

Vrste tekstova uključuju razne oblike kratkih monoloških i dijaloških tekstova kao što su, primjerice, poruke i obavijesti, kratke priče i opisi, kratki razgovori i slično.

Tekstovi su autentični ili malo prilagođeni. Govore ih jedan ili više izvornih govornika standardnim njemačkim jezikom. Tematski su bliski ciljanoj dobnoj skupini učenika, a govore o predvidivim svakodnevnim temama¹⁶.

U jezičnome su smislu prikladni opisanoj jezičnoj razini. Mogu, međutim, sadržavati riječi i izraze čije se poznavanje ne traži na toj razini, ali samo ako te riječi i izrazi nisu ključni za razumijevanje teksta i uspešno rješavanje zadatka.

Struktura ove ispitne cjeline prikazana je u tablici 8.

Za svaku ispitivanu podvještinu navedeno je kojom će se vrstom zadataka ispitivati, na kakvoj vrsti teksta te koliko je zadataka vezano uz te tekstove.

¹⁶ v. popis tema u poglavlju *Dodatci*

2.4. Tehnički opis ispita

2.4.1. Trajanje ispita

Ispit iz Njemačkoga jezika je pisani i traje ukupno **130 minuta**.

Ispitne cjeline *Čitanja* i *Pisanja* provode se odvojeno od ispitne cjeline *Slušanja*. Za rješavanje ispitne cjeline *Čitanja* i ispitne cjeline *Pisanja* predviđeno je **100 minuta**.

Ispitna cjelina *Slušanja* traje približno **30 minuta** uključujući i 5 minuta za prijepis odgovora na list za odgovore.

Vremenik provedbe bit će objavljen na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja (www.ncvvo.hr).

2.4.2. Izgled ispita i način rješavanja

Čitanje i Pisanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica*, *list za odgovore*, *dva lista za ocjenjivače* te *list za koncept*. U ispitnoj knjižici su tekstovi i zadatci kojima se ispituje razumijevanje teksta čitanjem, zadatak kratkoga sastavka kojim se provjerava pisana produkcija pristupnika i list za čistopis. Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukog izbora u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

Zadatke dopunjavanja u ispitnoj cjelini *Čitanja* pristupnici rješavaju upisivanjem riječi na predviđeno mjesto koje je naznačeno u uputi. Prostor s naznačenim brojem bodova popunjava ocjenjivač. Nije dopušteno pisati velikim tiskanim slovima

Za rješavanje zadatka kratkoga sastavka (pisanje poruke) pristupnici mogu rabiti list za koncept, ali na kraju moraju odgovor čitko prepisati na list za čistopis. Nije dopušteno pisati velikim tiskanim slovima na listu za čistopis.

Slušanje

Pristupnici dobivaju sigurnosnu vrećicu u kojoj je *ispitna knjižica* i *list za odgovore*. Od pristupnika se očekuje da pozorno pročitaju upute koje će slijediti tijekom rješavanja ispita. Čitanje ovih uputa je bitno jer je u njima naznačen i način obilježavanja točnih odgovora.

Provjeda ispitne cjeline *Slušanja*¹⁷

- Rješavanje ovoga dijela ispita traje oko 30 minuta uključujući vrijeme za prijepis odgovora na list za odgovore.
- Prije slušanja teksta, pristupnici čitaju upute za rješavanje zadatka i pitanja u zadatu.
- Svaki se tekst sluša dva puta.
- Dok slušaju, pristupnici pišu odgovore u ispitu knjižicu, a na kraju imaju 5 minuta da ih prepišu na list za odgovore.

¹⁷ Nakon što dežurni nastavnik pročita upute za ovu ispitu cjelinu, uključuje uređaj za reprodukciju snimke i ne zaustavlja ju do kraja provedbe ove ispitne cjeline. Snimljene su sve upute za rješavanje zadataka, sve predviđene stanke za čitanje zadataka te upute za rješavanje zadataka, kao i svi tekstovi za prvo i ponovljeno slušanje.

Zadatke povezivanja i zadatke višestrukoga izbora u ispitnoj cjelini *Slušanja* pristupnici rješavaju obilježavanjem slova točnih odgovora među ponuđenima. Slova točnih odgovora obilježavaju se znakom X. Ako u zadatcima pristupnik obilježi više od jednoga odgovora, zadatak će se bodovati s 0 (nula) bodova bez obzira na to što je među obilježenima i točan odgovor.

2.4.3. Pribor

Tijekom pisanja svih dijelova ispita iz Njemačkoga jezika na osnovnoj razini dopuštena je upotreba samo kemijske olovke kojom se piše plavom ili crnom bojom, a nije dopušteno brisati napisani tekst niti upotrebljavati rječnik.

2.5. Opis bodovanja

Ukupan broj bodova u ispitu iz Njemačkoga jezika na osnovnoj razini je **65**. Bodovi u svakoj od triju ispitnih cjelina imaju određeni udio u ukupnome rezultatu. Udio ispitnih cjelina u ispitu prikazan je u tablici 9.

Tablica 9. Udio ispitnih cjelina u ispitu

	Udio	Broj bodova
<i>Čitanje</i>	40 %	30
<i>Pisanje</i>	30 %	15
<i>Slušanje</i>	30 %	20
UKUPNO	100 %	65

Skalirani bodovi izračunavaju se na sljedeći način:

$$[(0.4 * \text{postignuti bodovi } \textit{Čitanje} / 30) + (0.3 * \text{postignuti bodovi } \textit{Pisanje} / 15) + (0.3 * \text{postignuti bodovi } \textit{Slušanje} / 20)] * 65.$$

2.5.1. Bodovanje ispitne cjeline *Čitanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **30** bodova.

U zadatku dopunjavanja priznavat će se samo gramatički i pravopisno točno napisana rješenja, ali i gramatički i pravopisno točni sinonimi koji odgovaraju danomu kontekstu. Odgovori napisani velikim tiskanim slovima bodovat će se s 0 (nula) bodova. Ako pristupnik u zadatcima povezivanja i višestrukoga izbora obilježi više od jednoga rješenja za isto pitanje, neće mu se priznati niti jedno rješenje kao točan odgovor.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 40%

2.5.2. Bodovanje ispitne cjeline *Pisanje*

Bodovi: Ova ispitna cjelina donosi ukupno **15** bodova.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 30%

Kratki sastavak na listu za čistopis napisan velikim tiskanim slovima bodovat će se s 0 (nula) bodova.
 Kratki sastavak ocjenjuje se prema ljestvici za ocjenjivanje koja uključuje dva osnovna kriterija:

1. Izvršenje zadatka

2. Jezik.

Navedeni se kriteriji detaljno opisuju nizom opisivača.
 Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka prikazana je u tablici 10.

Tablica 10. Ljestvica za ocjenjivanje zadatka kratkoga sastavka

BROJ BODOVA	IZVRŠENJE ZADATKA	BROJ BODOVA	JEZIK
5	Sve tri sadržajne odrednice su u potpunosti razrađene. (PPP)	10	Širok raspon vokabulara i struktura. Potpuno razumljiv tekst. Potpuno prikladna uporaba vokabulara i struktura uz moguće manje pogreške.
		9	Vrlo dobar raspon vokabulara i struktura. Potpuno razumljiv tekst. Prikladna uporaba vokabulara i struktura uz manje pogreške.
4	Dvije sadržajne odrednice su u potpunosti razrađene, a jedna djelomično. (PPD)	8	Dobar raspon vokabulara i struktura. Lako razumljiv tekst. Prikladna uporaba vokabulara i struktura uz pogreške.
		7	Dobar raspon vokabulara i struktura. Lako razumljiv tekst. Uglavnom prikladna uporaba vokabulara i struktura uz pogreške.
3	Dvije sadržajne odrednice su u potpunosti razrađene, a jedna je zanemarena. (PPZ) ILI Jedna sadržajna odrednica je u potpunosti razrađena, a dvije djelomično. (PDD)	6	Dostatan raspon vokabulara i struktura. Razumljiv tekst. Uglavnom prikladna uporaba vokabulara i struktura uz veći broj pogrešaka.
		5	Dostatan raspon vokabulara i struktura. Razumljiv tekst. Djelomično prikladna uporaba vokabulara i struktura uz brojne pogreške.
2*	Sve tri sadržajne odrednice su djelomično razrađene. (DDD) ILI Jedna sadržajna odrednica je u potpunosti razrađena, jedna djelomično, a jedna je zanemarena. (PDZ)	4	Ograničen raspon vokabulara i struktura. Mjestimično teže razumljiv tekst. Djelomično prikladna uporaba vokabulara i struktura uz vrlo brojne pogreške.
		3	Ograničen raspon vokabulara i struktura. Mjestimično razumljiv tekst. Uglavnom neprikladna uporaba vokabulara i struktura uz vrlo brojne pogreške.

1*	<p>Dvije sadržajne odrednice su djelomično razrađene a jedna je zanemarena. (DZ)</p> <p>ILI</p> <p>Jedna sadržajna odrednica je u potpunosti razrađena, a dvije su zanemarene. (PZZ)</p>	2	<p>Vrlo ograničen raspon vokabulara i struktura.</p> <p>Većim dijelom teško razumljiv tekst. Uglavnom neprikladna uporaba vokabulara i struktura uz ozbiljne pogreške.</p>
		1	<p>Vrlo ograničen raspon vokabulara i struktura.</p> <p>U cijelini teško razumljiv tekst.</p> <p>Uglavnom neprikladna uporaba vokabulara i struktura uz vrlo brojne ozbiljne pogreške.</p>
0	<p>Jedna sadržajna odrednica je djelomično razrađena, a dvije su zanemarene. (DZZ)</p> <p>ILI</p> <p>Sadržaj teksta ne odnosi se niti u jednome svojem dijelu na postavljeni zadatak ili je tekst nerazumljiv. ILI Nedostatan raspon vokabulara i struktura uz neprikladnu uporabu.</p> <p>ILI</p> <p>Tekst sadrži manje od 20 riječi koje se odnose na zadatu temu.</p>		

* Za 1 bod za *Izvršenje zadatka* pristupnik ne može dobiti više od 2 boda za *Jezik*.

* Za 2 boda za *Izvršenje zadatka* pristupnik ne može dobiti više od 4 boda za *Jezik*.

- Maksimalni broj bodova je 15; 5 bodova za izvršenje zadatka i 10 bodova za jezik.
- Bodovi se oduzimaju ako pristupnik napiše premalo riječi:
 - za samo 40 do 59 riječi oduzima se 1 bod
 - za manje od 39 riječi oduzimaju se 2 boda.
- Riječi se broje po načelu po kojem ih broji računalo
 - riječi su odvojene prazninama. Skraćenice se broje kao jedna riječ. U broj riječi ne ubrajaju se ponavljanja (osim određenoga i neodređenoga člana) i osobna imena.

Bodovi se također oduzimaju ako nedostaju elementi tekstne vrste, primjerice za pismo – mjesto i datum, oslovljavanje, pozdrav i potpis:

- ako nedostaje 1 element oduzima se 0,5 boda
- ako nedostaju 2 elementa ili više njih oduzima se 1 bod

2.5.3. Bodovanje ispitne cjeline *Slušanje*

Bodovi: Svako pitanje donosi jedan bod. Ova ispitna cjelina donosi ukupno **20** bodova. Ako pristupnik na pitanje u kojem se traži samo jedan odgovor ponudi više od jednoga rješenja, neće mu se priznati niti jedno rješenje kao točan odgovor.

Udio ispitne cjeline u cijelome ispitu: 30%

2.6. Primjeri zadataka

U ovome su poglavlju primjeri različitih vrsta zadataka¹⁸. Uz svaki primjer zadatka navedeno je što se ispituje, točan odgovor te način bodovanja.

2.6.1. Primjer zadatka povezivanja¹⁹

Sie hören fünf kurze Texte zum Thema Sparen.

Wählen Sie für jeden Text (1-5) die richtige Überschrift (A-F) aus.

Jede Überschrift können Sie nur einmal wählen. Eine Überschrift bleibt übrig.

Sie hören die Texte zweimal. Markieren Sie Ihre Lösungen.

1 _____	A Bar bezahlen
2 _____	B Filme ausleihen
3 _____	C Billig einkaufen
4 _____	D Kleingeld sammeln
5 _____	E Ausgaben notieren
	F Klamotten tauschen

Transkript

1 Schreib dir jeden Einkauf auf. Und das jeden Tag. So weißt du, wie viel Geld und wofür du es ausgibst.

- 2 Nimm jeden Abend Münzen aus deiner Geldtasche und gib sie in eine Spardose. Egal ob 1 Kuna oder 10 Lipa. Am Ende des Monats bist du wahrscheinlich überrascht, wie viel du gespart hast.
- 3 Bezahlte immer mit Bargeld und nicht mit Karten. Wenn du so bezahlst, überlegst du zweimal, ob du diese Sache wirklich brauchst.
- 4 Du brauchst nicht immer neue Kleidung zu kaufen. Du, deine Freunde und deine Geschwister – ihr könnt euch eure Sachen leihen.
- 5 Ein Kinotag ist mittlerweile sehr teuer geworden. Wenn du aber Mitglied in einer Bibliothek bist, kannst du dort nicht nur Bücher, sondern auch CDs und DVDs ausleihen.

Napomena! Uz zadatke, kojima se provjerava slušanje s razumijevanjem, neće se navoditi riješeni primjer (0).

TOČNI ODGOVORI: 1 E, 2 D, 3 A, 4 F, 5 B

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje glavnih misli/poruka

BODOVANJE:

- 1 bod – svi točni odgovori (ukupno 5 bodova)
0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora ili ako obilježite više odgovora za svako pitanje

¹⁸ Primjeri i specifičnosti zadataka u pojedinim ispitnim cjelinama mogu se pogledati na mrežnoj stranici Nacionalnoga centra za vanjsko vrednovanje obrazovanja pod poveznicom *Provedeni ispit*.

¹⁹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Slušanja*.

2.6.2. Primjeri zadatka višestrukoga izbora²⁰

Lesen Sie den folgenden Text.

Wählen Sie für jede Frage (**7-12**) die richtige Antwort (**A**, **B** oder **C**) aus.

Übertragen Sie Ihre Lösungen auf den Antwortbogen.

Maskenbildnerin

Am Hinterkopf sieht man den Schädelknochen. Die Wunde an der Stirn ist tief und blutig.

Julia John betrachtet das Gesicht, den Nacken und den Hals. Dann nimmt sie einen dünnen Pinsel und rote Farbe und macht die Wunde noch ein bisschen blutiger. Die 25-jährige Hannoveranerin lernt Maskenbildnerin am Theater in Niedersachsen. Im Sommer hat sie ihre Abschlussprüfungen. Deshalb muss sie jetzt viel üben. Heute muss sie beispielsweise eine Charaktermaske fertig machen. Julia John hat sich für einen Zombie entschieden. Und den macht sie an ihrer besten Freundin.

Sie schafft es, Junge zu Alten, Dünne zu Dicken und aus Menschen Tiere zu machen. Dabei ist Schminken und Stylen nur ein Teil ihrer Arbeit. Sie macht auch Masken nach Zeichnungen, Perücken, Bärte oder sogar ganze Körperteile – alles in Handarbeit und individuell dem Träger angepasst. Dieser Beruf bedeutet keinesfalls Glamour, wie viele denken. Maskenbildner arbeiten fast immer abends, am Wochenende und feiertags. Und wer für Filme arbeiten möchte, muss mit langen Wartezeiten beim Drehen rechnen. Man muss also sehr geduldig sein. Außerdem hat man nur einmal

im Jahr einen sechswöchigen Urlaub. Für diesen Beruf braucht man viel Idealismus, und viel Praxis, vor allem im Theater. Julia ist sich noch nicht sicher, wo genau sie arbeiten will. Besondere Effekte, Modenschauen, Film? Alles ist offen. Wichtig ist ihr vor allem, Erfahrungen zu sammeln.

7 Wo befindet sich die Wunde?

- A** Am Hals.
- B** Am Nacken.
- C** Im Gesicht.

8 Warum macht Julia heute einen Zombie?

- A** Sie probt für das Examen.
- B** Sie bastelt ihn fürs Theater.
- C** Sie macht ihn für ihre Freundin.

9 Was schafft Julia?

- A** Leute zu verbinden.
- B** Leute zu verändern.
- C** Leute zu verwechseln.

10 Für wen sind ihre Masken?

- A** Sie entsprechen nur einer Person.
- B** Sie sind für wenige Leute gemacht.
- C** Sie passen allen Menschen.

²⁰ Primjeri zadatka preuzeti su iz ispitne cjeline Čitanja.

11 Was muss eine Maskenbildnerin haben?

- A** Viel Glamour.
- B** Viel Freizeit.
- C** Viel Geduld.

12 Welche Erfahrungen findet Julia am wichtigsten?

- A** Die aus dem Theater.
- B** Die aus dem Film.
- C** Die aus der Mode.

TOČNI ODGOVORI: **7 C, 8 A, 9 B, 10 A, 11 C, 12 A**

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: razumijevanje specifičnih informacija

BODOVANJE:

1 bod – svi točni odgovori (ukupno 6 bodova)

0 bodova – netočan odgovor, izostanak odgovora
ili ako obilježite više odgovora za svako
pitanje

2.6.3. Primjer zadatka dopunjavanja²¹

Lesen Sie den folgenden Text.

In jeder Lücke (**25-30**) fehlt nur **ein** Wort. (**0**) ist ein Beispiel.

Schreiben Sie jeweils das passende Wort auf die Linien, die sich **unter dem Text** befinden.

Marie Wegener

Schon als Kind hat Marie Wegener von einer großen Musikkarriere geträumt. Ein Traum, der sich für die 17-jährige Schülerin (**0**) **aus** Duisburg erfüllt hat: Als jüngste Kandidatin aller Zeiten (**25**) sie 2018 bei „Deutschland sucht den Superstar“ gewonnen. Mit ihrer natürlichen Art (**26**) ihrer glasklaren Stimme hat die junge Sängerin aus Nordrhein-Westfalen das Publikum verzaubert. Deutschland hat eine neue Pop-Prinzessin – und (**27**) Name lautet Marie Wegener! Mit ihrem Finalsong „Königlich“ zeigt (**28**) 17-Jährige echte Superstarqualitäten, die nicht zufällig da sind: Schon im Alter (**29**) 11 Jahren war Marie Wegener bei „The Voice Kids“ zu sehen und hat später jahrelang auch Gesangs- und Tanzunterricht genommen. Heute kann (**30**) sie immer wieder als Guest bei verschiedenen Fernsehsendungen sehen. Seit ihrem ersten eigenen Konzert mit Band in der Kulturfabrik Krefeld begeistert sie mit ihren Auftritten ihre Fans in ganz Deutschland.

TOČNI ODGOVORI: **25** hat, **26** und, **27** ihr/der,
28 die, **29** von, **30** man

ISPITIVANA PODVJEŠTINA: prepoznavanje i/ili
upotreba prikladnih i točnih gramatičkih i/ili leksičkih
struktura

BODOVANJE:

1 bod – svi točni odgovori (ukupno 6 bodova)

0 bodova – netočan odgovor ili izostanak odgovora

²¹ Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline Čitanja.

2.6.4. Primjer zadatka kratkoga sastavka²²

Lesen Sie die E-Mail von Antonia.

Antworten Sie auf diese E-Mail.

Schreiben Sie **zu jeder Frage** mehrere Sätze.

Schreiben Sie **60-80** Wörter.

Wenn Sie weniger Wörter schreiben, bekommen Sie weniger Punkte.

Von: antonia.schwarz@gmx.de

An: xy@skole.hr

Betreff: Internet

Hallo,

gestern musste ich mir zu Hause wieder anhören, dass ich viel zu viel Zeit im Internet verbringe.

Wie ist es bei dir?

Wie viel Zeit verbringst du im Internet und wann?

Was machst du meistens im Internet?

Wo hast du ein Profil erstellt und warum (nicht)?

Melde dich bitte bald.

Liebe Grüße,

Antonia

BODOVANJE: prema ljestvici za ocjenjivanje²³, ukupno 15 bodova

²² Primjer zadatka preuzet je iz ispitne cjeline *Pisanja*.

²³v. poglavlje *Opis bodovanja*

3. DODATCI

3.1. Priprema za ispit

Nastavnici bi za uspješno pripremanje pristupnika za ispit iz Njemačkoga jezika trebali detaljno proučiti ispitni katalog.

Bitno je napomenuti da se priprema pristupnika za ispit ne razlikuje značajno od metoda i postupaka kojima se nastavnici služe u poučavanju Njemačkoga jezika. Treba pronaći odgovarajući odnos između aktivnosti koje su usmjerenе na poučavanje jezika i aktivnosti koje prepostavljuju dobru pripremljenost pristupnika za ispit.

U svakome slučaju, naglasak treba stalno biti na poučavanju jer će samo tako pristupnik steći dostatnu razinu komunikacijske jezične kompetencije u njemačkome jeziku da bi položio ispit na željenoj razini.

3.1.1. Kako pripremiti pristupnike za ispitnu cjelinu Čitanja

Tijekom nastavnoga procesa pristupnici uglavnom imaju dosta mogućnosti za razvijanje sposobnosti razumijevanja teksta čitanjem. Unatoč tomu, treba ih poticati na samostalno čitanje tekstova iz raznih izvora – knjiga, dnevnih novina, časopisa i interneta koji je osobito popularan medij i dostupan većini pristupnika.

Priprema za ovaj dio ispita uključuje sustavno razvijanje pristupnikovih sposobnosti globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja teksta čitanjem, osvješćivanje o procesu čitanja te poučavanje ključnim strategijama rješavanja pojedinih tipova zadataka.

Sustavno razvijanje pristupnikovih sposobnosti razumijevanja čitanjem na ovoj razini uključuje

obradbu širega spektra općih i stručnih tema te raznih žanrova tekstova. Bitno je ne baviti se isključivo intenzivnim, nego još u većoj mjeri ekstenzivnim čitanjem koje će pristupnicima omogućiti širenje raspona vokabulara i gramatičkih struktura te doprinijeti razvijanju ne samo receptivnih, već i produktivnih vještina.

Važno je varirati vrste zadataka za provjeru razumijevanja teksta čitanjem. Osim zadataka zatvorenoga tipa, koji su više zastupljeni u ovome dijelu ispita, pristupnicima treba davati i zadatke otvorenoga tipa.

Rasvjetljavanje procesa razumijevanja pročitanoga teksta olakšat će pristupnicima rješavanje zadataka. Taj proces ima puno dodirnih točaka s procesom slušanja. Za razumijevanje teksta u cjelini i rješavanje zadataka uz tekst često nije potrebno razumjeti svaku riječ, izraz ili čak cijelu rečenicu. U razumijevanju teksta čitanjem i slušanjem puno može pomoći aktiviranje pristupnikova tematskoga i jezičnoga predznanja.

Ohrabrit će ih i motivirati spoznaja da o tekstu znaju više nego što misle. Da bi bili u mogućnosti aktivirati potrebna jezična predznanja, potrebno je s pristupnicima uvježbavati razumijevanje nepoznatih riječi s pomoću konteksta, pravila o tvorbi riječi te internacionalizama, germanizama i sl. Poznavanje organizacije i strukture teksta (strukture odlomaka, elemenata kohezije i koherencije) također će im pomoći u razumijevanju teksta i rješavanju određenih zadataka.

Da bi u ovome dijelu ispita bili još uspješniji, pristupnike treba upoznati s vrstama zadataka kojima se provjerava razumijevanje teksta čitanjem i strategijama koje će im pomoći da ih uspješno riješe.

Za uspješno rješavanje zadatka višestrukoga izbora pristupnicima treba skrenuti pozornost da prije čitanja teksta pročitaju pitanja i razmisle o mogućim točnim odgovorima, a zatim da pročitaju tekst i u njemu potraže potvrdu o točnosti svojih pretpostavki.

Vrlo je bitno upozoriti pristupnike da su i ometači logički povezani sa sadržajem teksta te da im samo pozorno čitanje teksta, osobito u slučaju implicitnih značenja, može pomoći u izboru točnoga odgovora. Obilježavanje više od jednoga odgovora u pojedinome pitanju neće im donijeti bodove.

I u zadatcima povezivanja treba pozorno pročitati pitanja koja su u obliku izjavnih ili upitnih rečenica, izraza i sl., a zatim potražiti u tekstovima ključne riječi ili izraze koji povezuju pitanja i tekstove.

I ovdje je nužno obratiti pozornost na sadržaj ometača i njihov broj te podcrtati ključne riječi u tekstu na temelju kojih pristupnik misli da je ponuđeni odgovor i točan odgovor. To pristupniku olakšava odabir pravoga odgovora, a i omogućuje bržu provjeru rješenja.

Za uspješno rješavanje zadatka dopunjavanja treba prvo pročitati cijeli tekst te posebnu pozornost обратити на riječi/rečenice ispred i iza praznine. Nakon toga treba odlučiti koja riječ po svojem značenju i gramatičkim obilježjima najbolje odgovara praznini u tekstu.

Budući da ovaj dio ispita sadrži veći broj zadataka koje treba riješiti u zadanoj vremenu, pristupnici trebaju voditi računa o pravilnoj raspodjeli vremena za rješavanje pojedinih zadatka. Ne bi se smjelo dogoditi da se predugo zadrže na rješavanju određenih zadatka i na kraju niti ne pokušaju riješiti preostale zadatke. Dobro bi bilo da na početku ovoga dijela ispita pogledom prijeđu preko svih zadataka i utvrde koji su im zadaci lakši, a koji teži te se prvo

posvete rješavanju lakših zadatka, što će ih motivirati za rješavanje preostalih, težih zadatka. To štedi vrijeme.

3.1.2. Kako pripremiti pristupnike za ispitnu cjelinu Slušanja

U pravilu, dio ispita posvećen provjeri razumijevanja teksta slušanjem pristupnici smatraju težim dijelom ispita. Mogući razlozi za tu negativnu percepciju su nedostatna količina auditivnih materijala uz određene udžbenike te općenito slaba izloženost pristupnika njemačkomu jeziku u našoj zemlji. Međutim, sustavna i kvalitetna priprema pristupnika može značajno ublažiti pa i otkloniti njihov strah od ovoga dijela ispita.

Vrlo važni elementi pripreme pristupnika za ovaj dio ispita su:

- razvijanje pristupnikovih sposobnosti razumijevanja slušanjem
- osvjećivanje pristupnika o procesu slušanja
- poučavanje pristupnika strategijama za uspješno rješavanje zadatka za provjeru razumijevanja teksta slušanjem.

Zbog slabe izvannastavne izloženosti pristupnika njemačkomu jeziku, potrebno je u nastavi Njemačkoga jezika staviti veći naglasak na primjenu auditivnih materijala. S pristupnicima treba obrađivati raznovrsne monološke i dijaloške slušne tekstove koje govore izvorni govornici standardnim njemačkim jezikom.

Primjeri takvih tekstova i pratećih zadataka za provjeru razumijevanja mogu se naći na internetu (www.ncvvo.hr/drzavnamatura/web/public/nacionalni08, www.goethe.de, www.test-daf.de i dr.).

Ako nedostaje pripremljenih auditivnih materijala, uvijek ih je moguće izraditi, a u izradbi, uz kolege, mogu pomoći i sami pristupnici nakon što ih se detaljno upozna s tim što se ispituje (koje se podvještine ispituju) i kako se ispituje (kojim vrstama zadataka).

Treba slušati tekstove sa svrhom globalnoga, selektivnoga i detaljnoga razumijevanja teksta. Ako pristupnici nisu navikli na slušanje različitih govornika, u početku trebaju slušati sporije izgovorene tekstove, a zatim i tekstove koji su izgovoreni prirodnim tempom, uz pozadinsku buku. Pristupnike je nužno potaknuti na slušanje glazbe na njemačkome jeziku, praćenje njemačkih televizijskih programa i razgovor s izvornim govornicima njemačkoga jezika, bilo u okviru njihovih školskih obveza, bilo u slobodno vrijeme.

Važan čimbenik u razvijanju pristupnikovih sposobnosti slušanja jest osvjećivanje pristupnika o procesu slušanja. Pristupnici će proces slušanja, ali i sam proces rješavanja određenih vrsta zadataka najlakše razumjeti kroz razgovor o tome kako su riješili određena pitanja u zadatku. Bitno je da u tom razgovoru postanu svjesni kako vrlo često nije potrebno razumjeti svaki glas, slogan, svaku riječ, frazu ili rečenicu da bi se razumjelo značenje teksta kao cjeline. Važnije je aktiviranje predznanja o temi te stvaranje pretpostavki o tome što bi govornici mogli reći. U tom je smislu dobro pristupnike upozoriti da se ne uzinemire ako ne čuju ili ne razumiju određenu riječ. Treba nastaviti slušati tekst, pokušati razumjeti opću poruku i nju povezati s onim što mislimo da je rečeno. Upoznatost s postupkom i strategijama rješavanja raznih zadataka za provjeru razumijevanja teksta slušanjem ključan je preduvjet uspješnosti u ovome dijelu ispita.

Prvi korak u rješavanju zadatka jest razumijevanje upute za rješavanje zadatka.

Uputa sadrži bitne informacije o temi, govornicima i situaciji te objašnjenje što treba učiniti u određenome zadatku. Osobitu pozornost treba обратити на informacije koje pristupnik može iščitati iz pitanja i ponuđenih odgovora, tj. točnoga odgovora i ometača.

Na temelju tih informacija može zaključiti o tekstu u cjelini i o pojedinostima teksta koje može očekivati da će čuti u nešto širem kontekstu. Stoga, nije dovoljno pristupnike samo upozoriti da pozorno poslušaju i pročitaju uputu i pitanja u svakome zadatku, nego je s njima potrebno analizirati razne oblike uputa i pitanja te vježbati njihovo razumijevanje.

Prije svakoga prvoga slušanja teksta, pristupnici imaju vremena pročitati uputu i pitanja u tekstu. Tu činjenicu trebaju dobro iskoristiti jer postavljena pitanja upućuju na sadržaj slušanoga teksta i na redoslijed kojim će čuti tražene informacije.

Pristupnike treba upozoriti da pitanja moraju rješavati već tijekom prvoga slušanja teksta, a da drugo slušanje iskoriste za rješavanje pitanja koja su propustili i za provjeru točnosti svojih rješenja. Bitno je da pristupnici riješe sva pitanja, čak i kada nisu sigurni što su čuli ili razumjeli. Lako pogađanje ne vodi uvijek k točnomu odgovoru, ometači mogu lako prevariti jer su logički povezani sa sadržajem teksta. Bolje je pokušati odgovoriti na pitanje, nego na njega ne odgovoriti. I na kraju, vrlo je važno pristupnicima objasniti postupak prijepisa odgovora na poseban list za odgovore. Nepažnja ili nepotrebna žurba mogu dovesti do pogrešaka pri prijepisu odgovora, a time i do bespotrebnoga gubitka bodova u ovome dijelu ispita.

3.1.3. Kako pripremiti pristupnike za ispitnu cjelinu *Pisanja*

U ovome dijelu ispita pristupnicima je najvažnije omogućiti da što više i češće uvježбавају писање raznih tekstnih vrsta, a osobito onih које se могу појавити у овој испитној cjelini. No, приje nego što se s приступницима почене интензивно вježбати писање raznih tekstova, treba ih upozнати с процесом писања текста te ih postupno voditi kroz sve etape toga procesa.

Jedan od prvih koraka u procesu писања jest razumijevanje zadatka. Приступницима se u tome može помоći tako da se s njima детаљно проанализирају разни задатци писања s помоћу ових пitanja:

- Koju vrstu teksta treba napisati?
- Komu treba pisati?
- O čemu treba pisati, tj. koju vrstu информације treba уključiti u tekst?
- Što sve treba navesti vezano za tu информацију?
- Koliko dugačak treba biti tekst?

Pриступнике је добро потакнути да у упути задатка обилježe ključне ријечи које им пружају одговор на та пitanja jer она изравно upućују на то што у задатку treba obaviti. Neobavljanje dijela задатка може значајно уманјити njihovu uspјешност u ovome dijelu ispita.

Preduvjet nastanka dobrog teksta je prethodna izradba koncepta. Приступници uglavnom nisu svjesni svrhotnosti izrade концепта текста. U njegov značaj uvjerit će se тек ако se s njima sustavno vježба priprema kratkога, jasно структуриранога концепта који će sadržavati natuknice које se mogu lako обликовати u rečenice.

Analiza nekoliko primjera tekstova nastalih bez концепта, osvijestiti će приступницима потребу организiranja njihovih misli i идеја приje писања текста.

U nastavku je s приступницима корисно vježбати povezivanje rečenica s помоћу одговарајућих коhezivnih sredstava, обликовање и прикладну razradbu odlomaka u tekstu te povezivanje odlomaka u tekst. Da bi приступници прикладно обликовали i razradili текст, treba ih upozнати s обилježјима različitih tekstnih vrsta (npr., pisma, sastavaka i sl.) које se могу појавити u ispitу. Najbolji način за то je usporedba i analiza узорака različitih tekstnih vrsta.

Vrlo važna etapa u procesu писања je читање текста. Приступници требају написани текст прво прочитати како би провјерили jesu li логичким redoslijedom u njega унijeli sve потребне информације/идеје. Nakon тога још једном требају прочитати текст како би исправили граматичке, правописне и stilске pogreške.

Tijekom процеса nastanka teksta, a i nakon што је обликовања завршна inačica teksta, приступницима треба dati povratnu информацију o kvaliteti njihova uratka. Povratna информација може се dati u виду коментара или ocjena s obzirom na određene kriterije. S tim u vezi bilo bi добро приступнике детаљно upozнати s критеријима ocjenjivanja opisanim u испитном catalogu.

Korisno je приступницима ограничiti vrijeme за rješavanje задатка tijekom vježbanja. Kao i u dijelu ispita posvećеном разумijevanju текста читањем, tako je i ovdje pravilno raspoređivanje vremena jedan od vrlo важних čimbenika за uspjeh. Колико ће времена приступнику требati за pojedini korak je individualno, ali bi svaki приступник требао постати свјестан ključnih koraka u procesu писања текста – детаљнога читања задатка, прикупљања идеја, израдбе концепта, писања текста, provjere написанога текста i prepisivanja текста te činjenice da vježbom može постиći željenu brzinu u писању доброга текста.

3.1.4. Upute i priprema za pisanje sastavka na višoj razini

1. Proučite ljestvicu za ocjenjivanje.

Ljestvicu možete naći na internetu (www.ncvvo.hr). Ljestvica za ocjenjivanje uključuje 4 osnovna kriterija za ocjenjivanje sastavka. To su:

A. Izvršenje zadatka

Sastavak treba imati: uvod, glavni dio i zaključak. Treba odgovoriti na sve dijelove zadatka. Glavne misli treba poduprijeti argumentima i/ili primjerima koji će ih podržati.

B. Koherencija i kohezija

Misli treba iznositi u takvome slijedu kojega će čitatelj lako moći pratiti. Pritom treba rabiti riječi i fraze koje će iznesene misli dobro logički povezati.

C. Vokabular

Vokabular treba biti primjeren i raznovrstan.

Ponavljanja riječi i fraza treba izbjegavati.

Preporučuje se upotreba idiomatskih izraza.

D. Gramatika

Gramatičke strukture trebaju biti raznovrsne i prikladne.

2 . Proučite zadatak.

Schreiben Sie einen Aufsatz zum Thema "Jugendliche und Computer" mit Einleitung, Haupt- und Schlussteil.

Gehen Sie im Hauptteil auf folgende Punkte ein:

1. Welche Rolle spielen Computer im heutigen Schulleben der Jugendlichen?

2. Was sind Vor- und Nachteile des Computers im Schulleben?

3. Warum ist der Computer der Freund/Feind des Schülers?

Schreiben Sie **200-250** Wörter. Eine geringere Wortzahl führt zu Punktabzügen.

Die maximale Wortzahl ist nicht begrenzt.

Prema navedenim uputama napišite sastavak koji ima uvod, glavni dio i zaključak. Sastavak treba imati od 200 do 250 riječi, a u taj broj ne ulaze ni osobna imena niti ponovljene riječi ili rečenice. Ako ne napišete traženi broj riječi, oduzet će Vam se bodovi.

Držite se teme. Pišite o onome što se u zadatku traži. Odgovarajte jasno na sve dijelove zadatka. Ako ne budete pisali o zadanoj temi, oduzet će Vam se bodovi.

- Opišite situaciju. Welche Rolle spielen Computer im heutigen Schulleben der Jugendlichen?
- Iznesite prednosti i nedostatke i obrazložite ih. Was sind Vor- und Nachteile des Computers im Schulleben?
- Izrazite Vaše mišljenje. Warum ist der Computer der Freund/Feind des Schülers?

Jasno izrecite glavne misli i potkrijepite ih objašnjenjima, dokazima ili primjerima.

Oblikujte odlomke:

1. Uvodni dio – najava teme koja slijedi
2. Glavni dio koji će imati tri dijela – prema trima postavljenim pitanjima
 - jedan odlomak u kojem se opisuje situacija
 - jedan odlomak u kojem se navode prednosti i nedostatci
 - jedan odlomak koji sadrži vlastito mišljenje
3. Zaključak.

3. Proučite primjer sastavka i komentar.

Primjer naveden u poglavlju 3.1.6. pokazuje Vam koliki je broj bodova dobio sastavak za svaki od kriterija prema ljestvici za ocjenjivanje. Pročitajte obrazloženje.

4. Vježbajte.

Izaberite nekoliko tema koje su Vam bliske i pišite o njima 75 minuta jer ćete toliko vremena imati i na ispitu. Tako ćete moći provjeriti koliko vremena trebate:

- za pisanje 200-250 riječi (bez upotrebe rječnika)
- za planiranje sastavka prije nego što ga počnete pisati
- za pisanje na listu za koncept
- za čitanje napisanoga sastavka
- za provjeru gramatičke i pravopisne točnosti onoga što ste napisali
- za prepisivanje sastavka s lista za koncept.

Za vrijeme vježbanja pridržavajte se uputa za pisanje sastavka na ispitu. Na kraju svakako izbrojite riječi kako biste dobili predodžbu o tome što sve možete reći s 200 do 250 riječi.

5. Kad ispit počne

- Pozorno pročitajte zadatak.
- Razmislite o temi i o čemu točno morate pisati.
- Zapišite na list za koncept svoje ideje, argumente i primjere u obliku natuknica. Isplanirajte svoj sastavak kako biste bili sigurni što želite napisati.
- Posložite svoje misli u logičan slijed.
- Provjerite svoj plan na listu za koncept: logički slijed ideja, argumente koji su poduprti dokazima, primjerima i objašnjenjima i koherentnost odlomaka.

- Napišite svoj sastavak na list za koncept.

- Napišite uvod. Najavite o čemu ćete pisati u glavnome dijelu.
- Napišite glavni dio sastavka. Započnite svaki odlomak tematskom rečenicom.
- Naglasite svoje glavne misli povezujući ih na primjeren način:
 - unutar rečenica (primjerice, *denn*, *weil*, *obwohl*, *indem*, *nicht nur... sondern auch*, *sowohl... als auch...*)
 - između rečenica (primjerice, *Zum einen... Zum anderen*)
 - između odlomaka (primjerice, *zuerst*, *danach...* *zum Schluss...* itd.).
- Napišite zaključak. Sažmite glavne misli i napišite svoje osobno mišljenje.

- Pročitajte svoj sastavak na listu za koncept i provjerite jeste li obuhvatili sve što ste planirali u prethodim pripremama, je li tijek misli logičan, ima li pravopisnih, gramatičkih ili stilskih pogrešaka, ponavljaju li se često neki izrazi i jeste li pazili na red riječi u rečenici.

- Prepišite sastavak s lista za koncept i pripazite na opće savjete:

- uvucite prvi red svakoga odlomka
- pazite na rukopis.

3.1.5. Upute i priprema za pisanje kratkoga sastavka na osnovnoj razini

1. Proučite ljestvicu za ocjenjivanje.

- Ljestvicu možete naći na internetu (www.ncvvo.hr).
- Ona pokazuje što ocjenjivač vrednuje u kratkome sastavku.

- Postoje dva kriterija: *Izvršenje zadatka i Jezik.*
- Vaša uspješnost ovisi o broju bodova za svaki kriterij.

Što trebate učiniti?

Trebate:

- odgovoriti na sve dijelove zadatka (vidi *Izvršenje zadatka*)
- razraditi sve tri sadržajne odrednice (vidi *Izvršenje zadatka*)
- poredati svoje misli u logičan slijed kojega je lako pratiti (vidi *Jezik*)
- rabiti prikladan vokabular za izražavanje svojih misli (vidi *Jezik*)
- rabiti prikladne gramatičke strukture (vidi *Jezik*).

2. Proučite zadatak.

Lesen Sie den Brief von Ihrem deutschen Freund Max.

München, den 4. März 2016

Hallo,

ich freue mich immer auf deine Briefe. Schreib mir mehr über dein Wochenende.

Wohin gehst du am liebsten am Wochenende? Was machst du dort? Mit wem bist du dann zusammen?

Schreib bitte bald zurück, ich bin schon ganz neugierig.

Bis bald,

dein Max

Antworten Sie auf diesen Brief. Schreiben Sie zu jeder Frage mehrere Sätze. Schreiben Sie 60-80 Wörter.

Wenn Sie weniger Wörter schreiben, bekommen Sie weniger Punkte.

3. Proučite upute.

A. Pišite na zadalu temu.

Uvijek pišite o onome što je zadano u sadržajnim odrednicama (pitanjima) i jasno odgovorite na svaku sadržajnu odrednicu (pitanje).

Primjerice, Wohin gehst du am liebsten am Wochenende? Primjer jasnoga odgovora: Ich gehe am liebsten ins Kino. Primjer nejasnoga odgovora: Ich fahre nach Spanien.

U navedenome je primjeru tema: Das Wochenende.

B. Pazite na tekstu vrstu.

U navedenome primjeru trebate napisati osobno pismo prijatelju. Prikladno ga oslovite, napišite datum i mjesto, na kraju ga pozdravite i potpišite se.

Ako izostavite obilježja pisma, izgubit ćete bodove na *Izvršenju zadatka*.

C. Razradite sadržajne odrednice (pitanja).

U uputama piše:

Antworten Sie auf diesen Brief.

Schreiben Sie zu jeder Frage mehrere Sätze.

U ljestvici za ocjenjivanje traži se razradba svake sadržajne odrednice (svakoga pitanja).

Primjer

1. Ako je pitanje: Wohin gehen Sie am liebsten am Wochenende?

Primjer odgovora s razradbom: Ich gehe in die Disco. Dort ist es immer schön und interessant.

Primjer odgovora bez razradbe: Ich gehe in die Disco.

2. Ako je pitanje: Mit wem sind Sie dann zusammen?

Primjer odgovora s razradbom: Ich gehe oft mit meinen Freunden aus. Das sind meistens Jungs und Mädchen aus meiner Klasse.

Primjer odgovora bez razradbe: Tja, ich gehe am liebsten mit meinen Freunden aus.

Ako su odgovori minimalni, odnosno bez razradbe, izgubit će vam bodove za *Izvršenje zadatka*.

Ako odgovorite na samo dva pitanja, ne možete dobiti više od šest bodova za *Izvršenje zadatka*. Ako odgovorite na sva tri pitanja kratko ili djelomično, također ne možete dobiti više od šest bodova za *Izvršenje zadatka*.

D. Pridržavajte se određenoga broja riječi.

U uputama piše: Schreiben Sie 60-80 Wörter.

Nemojte napisati manje riječi jer ćete izgubiti bodove za *Izvršenje zadatka*. Nemojte napisati puno više riječi jer riskirate da napišete nešto što nije povezano sa zadatkom ili ponavljate već rečeno zbog čega ćete izgubiti bodove za *Izvršenje zadatka*. Ponavljanja uključuju prepisivanje rečenica iz teksta zadatka ili nabranje osobnih imena. (Am Wochenende bin ich mit Marko, Ivan, Marina und Sanja zusammen.)

4. Vježbajte.

Izaberite nekoliko poruka i napišite odgovore. Izbrojite riječi da dobijete predodžbu o tome što možete reći u 60 do 80 riječi.

- Pokušajte pisati kratak sastavak 40 minuta jer ćete otprilike toliko vremena imati na ispitu. Tako ćete moći lakše procijeniti koliko Vam vremena treba za pisanje od 60 do 80 riječi (bez upotrebe rječnika).
- Za vrijeme vježbanja pridržavajte se uputa za pisanje kratkoga sastavka na ispitu.

- Obvezno vježbajte planiranje kratkoga sastavka i pisanje koncepta.

- Tajna pisanja uspješnoga teksta leži u PLANIRANJU.
- Pisanje razumljivoga, smisleno i logički povezanoga teksta je organizirana djelatnost.
- Znat ćete koliko Vam vremena treba za planiranje kratkoga sastavka i pisanje koncepta.
- Razvijajte svoju vještina i brzinu planiranja i prikupljanja ideja na određenu temu te organiziranje svojih ideja.

- Dok prikupljate ideje za pisanje i planirate kratki sastavak dovoljno je pisati natuknice/ključne riječi.

5. Provjerite što ste napisali.

Pročitajte sastavak i provjerite:

- Kako tečno čitate svoj kratki sastavak? Morate li koje dijelove čitati dva puta?
- Jeste li napisali sve potrebne informacije/ideje? Je li tijek misli logičan?
- Pročitajte kratki sastavak još jednom i provjerite:
 - Imate li pravopisnih pogrešaka?
 - Provjerite vokabular. Ponavljam li se neki izrazi često?
 - Provjerite gramatiku. Imate li pogreške u sročnosti između subjekta i predikata i u redu riječi u rečenici?

Pazite na rukopis. Čitak rukopis pomaže čitatelju i ostavlja dobar dojam. Zato razmislite što ćete napisati i ne pišite prebrzo.

3.1.6. Primjer ocijenjenoga sastavka na višoj razini

Primjer sastavka

1. SASTAVAK: Jugendliche und Computer

Heutzutage hat fast jeder einen Computer zu Hause und der Alltag ohne dieses Gerät ist kaum mehr vorstellbar. Man surft, schickt E-Mails, chattet mit Freunden, man hört Musik, spielt Computerspiele, liest sogenannte E-Bücher oder Nachrichten und das alles mit Hilfe eines einzigen Geräts.

Ohne Frage spielt der Computer auch im Schulleben der Jugendlichen eine ziemlich große Rolle, denn er ist eine große Hilfe beim Lernen, zum Beispiel, wen man auf Probleme mit einer Aufgabe stößt, kann man ganz leicht im Internet nachfragen und nötige Ratschläge und Informationen finden.

Computer hat für die Schüler viele Vorteile; sie können Grammatik und Wortschatz üben, mit einem Mausklick Aufsätze, Referate, Präsentationen und viele andere Materialeien für die Schule finden. Man kann sogar Fremdsprachen lernen und sich mit seinen Freunden, die weit entfernt sind, unterhalten. Am Computer lernt man einfach schneller, leichter und interessanter.

Obwohl sich das alles sehr schön anhört und obwohl der Computer fast perfekt wirkt, muss man sich vor seinen Nachteilen gut in Acht nehmen.

Zu viel sitzen vor dem Computer kann zu suchtähnlichen Symptomen führen. Man sieht schon alles blau von dem Computerbildschirm und plötzlich verwechselt man die Realität mit der Virtuellen Welt. Die Schule und das Lernen werden immer weniger wichtig. Wegen Zeitmangel werden auch Kontakte, Beziehungen und Freunde verloren und plötzlich besteht das ganze Leben aus irrealen Beziehungen und einer Welt, die nicht wirklich existiert.

Alles in allen kann dieses Gerät sowohl der beste Freund als auch der größte Feind des Schülers sein. Das hängt davon ab wie es benutzt wird. Wenn man ihn benutzt, ohne zu übertreiben, bleibt der Computer nur eine weitere Maschine die zwar sehr hilfreich sein kann, aber nicht das Leben kontrolliert. Wenn man aber nicht mehr von dem Computer wegkommen kann, dann hat man schon ein ernstes Problem. Also, man muss auf der Hut sein.

Immerhin kann man ohne den Computer heute sehr schwer auskommen. Seine hauptsächliche Rolle ist im Leben der Jugendlichen sehr wichtig. Man muss aber die guten und die schlechten Seiten erkennen und sich hauptsächlich zuerst nach der eigenen Vernunft richten und sich den Computer nicht zum Feind machen.

Broj riječi: 347

KRITERIJ	BROJ BODOVA	OBRAZLOŽENJE
Izvršenje zadatka	5	Svi su dijelovi zadane teme dovoljno opširno razrađeni. Glavne misli su relevantne, njihova je potpora jasna i relevantna. U potpunosti prikladna tekstna vrsta. Tekst ima prepoznatljiv format s vizualno odvojenih 5 odlomaka: uvod, glavni dio s tri odlomka, te zaključak.
Koherenčija i kohezija	5	Slijed misli je jasan. Učinkovita upotreba različitih kohezivnih sredstava.
Vokabular	5	Širok raspon vokabulara. Pogreške (uglavnom pravopisne) se pojavljuju, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
Gramatika	5	Širok raspon struktura za zadatak. Pojavljuju se pogreške u upotrebi/obliku, ali ne utječu na lako razumijevanje teksta.
	20	

3.2. Opis jezičnoga gradiva za višu razinu ispita

Tematska područja

1. Obitelj i dom, okruženje, odnosi u obitelji
2. Hrana i piće
3. Svakodnevni život i običaji: kupovanje, usluge
4. Škola i učenje
5. Slobodno vrijeme: načini provođenja slobodnoga vremena – film, kazalište, TV, lektira, pop glazba, računalo
6. Odnosi s drugim ljudima: prijateljstvo
7. Stanovanje, život u gradu, na selu, u manjem mjestu
8. Zdravlje i briga o tijelu
9. Sport, zabava, razonoda
10. Posao i obrazovanje: odnos prema radu, izbor zanimanja
11. Odijevanje, modni trendovi, mladi i moda
12. Novac, odnos prema novcu, stjecanje novca
13. Priroda, iz prirodnih znanosti
14. Zaštita okoliša
15. Promet (prometna sredstva, ponašanje u prometu) i putovanja
16. Duhovne i etičke vrijednosti
17. Mediji (zabavni, korisni)
18. Reklama i njezin utjecaj na življenje
19. Život mlađih u zemljama njemačkoga govornoga područja
20. Poznate osobe iz zemalja njemačkoga govornoga područja
21. Iz politike

22. Iz povijesti i kulture Hrvatske
23. Iz povijesti i kulture zemalja njemačkoga govornoga područja
24. Geografske, kulturne i društvene osobitosti Hrvatske
25. Tradicionalni blagdani itd.

Gramatičke strukture

MORFOLOGIJA

Imenice

- rod imenica
- deklinacija imenica
- deklinacija imenica izvedenih od pridjeva
- deminutivi
- određivanje roda složenih imenica

Član

- upotreba i deklinacija određenoga i neodređenoga člana te imenica bez člana u određenome kontekstu

Zamjenice

- najučestalije vrste zamjenica i njihova deklinacija

Brojevi

- glavni i redni brojevi i njihova deklinacija
- ostali brojevi (razlomci itd.)

Pridjevi

- atributivna i predikativna upotreba pridjeva
- deklinacija pridjeva
- stupnjevanje pridjeva
- pridjevi izvedeni od participa prezenta i participa perfekta

- rekacija pridjeva (upotreba prijedloga uz određene pridjeve)

Glagoli

- konjugacija jakih i slabih glagola u prezentu, perfektu, preteritu, pluskvamperfektu²⁴, futuru I. i futuru II.
- konjugacija modalnih glagola u prezentu, preteritu i perfektu
- konjugacija pomoćnih glagola u prezentu, preteritu i perfektu
- konjugacija djeljivih glagola i glagola s povratnom zamjenicom
- pasiv: prezent i preterit
- konjuktiv preterita pomoćnih, modalnih, jakih i slabih glagola
- *würde* + infinitiv glagola
- particip prezenta i particip perfekta
- infinitiv glagola + zu
- imperativ
- slaganje vremena
- rekacija glagola
- izražavanje tvrdnje, naslućivanja i vjerojatnosti s pomoću modalnih glagola

Prijedlozi

- prijedlozi s dativom, s akuzativom, s dativom i akuzativom, s genitivom

²⁴ Tematski sadržaji koje pristupnik iz srednjih strukovnih škola treba dodatno obraditi kako bi mogao uspješno položiti ispit na višoj razini naznačeni su sivom bojom.

Prilozi

- glavne vrste priloga
- komparacija priloga
- *hin und her* i njihove složenice u kombinaciji s glagolima
- zamjenički i upitni prilozi za osobe i stvari

Partikule i rečenični ekvivalenti

- *ja, nein, doch, bitte, danke...*

SINTAKSA

- red riječi u izjavnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici
- red riječi u nezavisnosloženoj i zavisnosloženoj rečenici te u inverziji
- neupravni govor
- izražavanje želje i zapovijedi
- zu + infinitiv

Rečenice

- nezavisnosložene rečenice s pripadajućim veznicima
- subjektne i objektne rečenice (veznici *dass, ob*)
- vremenske rečenice (*als, bevor, bis ehe, nachdem, seit, solange, während, wenn...*)
- uzročne rečenice (*weil, da*)
- pogodbene rečenice: realne i irealne za sadašnjost i budućnost
- namjerne rečenice s *damit* te skraćene s *um + zu + infinitiv*
- dopusne rečenice (*obwohl*)
- posljedične rečenice (*so dass, als dass, dass*)

- poredbene rečenice (*wie, als, als ob, als wenn, je desto*)
- načinske rečenice (*indem, statt dass, ohne dass*)
- odnosne rečenice
- skraćivanje zavisnih rečenica
- neupravni govor s konjuktivom
- infinitivna grupa kao obvezna dopuna određenim glagolima

Jezične funkcije

Uspostavljanje društvenih odnosa

(npr., oslovljavanje nekoga, predstavljanje, pozdravljanje, pozivanje, prihvatanje ili odbijanje poziva, ispričavanje, javljanje na telefonski poziv, izražavanje zahvalnosti)

Određivanje odnosa (npr., traženje, davanje i odbijanje dopuštenja, traženje i davanje savjeta, upozoravanje, pohvaljivanje)

Uspostavljanje komunikacije (npr., postavljanje izravnih pitanja, izražavanje nerazumijevanja ili nepoznavanja nečega)

Izražavanje stavova (npr., suglasnosti, nakane, sumnje, prepostavki)

Izražavanje želja, molbi i sl. (npr., čestitanje, ispunjenje ili odbijanje molbi, izricanje ponuda, prihvatanje ponuda, odbijanje ponuda)

Pitanja i izražavanje o osjećajima, mišljenjima i sl. (npr., izražavanje slaganja, negodovanja, sklonosti, straha, radosti, nesigurnosti, ravnodušnosti, (ne)zadovoljstva, nade, žalosti, ogorčenja, ljutnje itd.)

Poticanje radnji, odnosno isticanje propusta

(npr., izdavanje naredbi, molba za pomoć, pružanje pomoći, izražavanje sposobnosti ili nesposobnosti, izražavanje zabrane)

Davanje ili traženje obavijesti (npr., izvještavanje, prepričavanje, objašnjavanje, imenovanje, opisivanje izgleda, osobitosti – opisivanje stanja, navođenje svrhe upotrebe, iznošenje vlastitoga mišljenja i mišljenja drugih osoba)

3.3. Opis jezičnoga gradiva za osnovnu razinu ispita

Tematska područja

1. Osobni podatci
2. Obitelj i dom, okruženje
3. Svakodnevni život i običaji
4. Škola i učenje
5. Slobodno vrijeme, zabava
6. Promet i putovanja
7. Odnosi s drugim ljudima
8. Zdravlje i briga o tijelu
9. Posao i obrazovanje
10. Kupovanje
11. Hrana i piće
12. Usluge
13. Vrijeme
14. Povijest, kultura i civilizacija, tradicionalni blagdani itd.
15. Priroda i zaštita okoliša

Gramatičke strukture

MORFOLOGIJA

Imenice

- rod imenica
- deklinacija imenica
- deminutivi
- određivanje roda složenih imenica

Članovi

- upotreba i deklinacija određenoga i neodređenoga člana te imenica bez člana u određenome kontekstu

Zamjenice

- najučestalije vrste zamjenica i njihova deklinacija

Brojevi

- glavni i redni brojevi i njihova deklinacija
- ostali brojevi (razlomci itd.)

Pridjevi

- atributivna i predikativna upotreba pridjeva
- deklinacija pridjeva
- stupnjevanje pridjeva
- pridjevi izvedeni od participa prezenta i participa perfekta
- rekacija pridjeva (upotreba prijedloga uz određene pridjeve)

Glagoli

- konjugacija jakih i slabih glagola u prezantu, perfektu, preteritu i futuru I.
- konjugacija modalnih glagola u prezantu, preteritu
- konjugacija pomoćnih glagola u prezantu, preteritu i perfektu
- konjugacija djeljivih glagola i glagola s povratnom zamjenicom
- prezent pasiva
- konjuktiv preterita pomoćnih i modalnih glagola

- *würde* + infinitiv glagola
- particip prezenta i particip perfekta
- infinitiv glagola + zu
- imperativ
- rekacija glagola

Prijedlozi

- prijedlozi s dativom, s akuzativom, s dativom i akuzativom, s genitivom

Prilozi

- glavne vrste priloga
- zamjenički i upitni prilozi za osobe i stvari

Partikule i rečenični ekvivalenti

- *ja, nein, doch, bitte, danke...*

SINTAKSA

- red riječi u izjavnoj, upitnoj i zapovjednoj rečenici
- red riječi u nezavisnosloženoj i zavisnosloženoj rečenici te u inverziji

- izražavanje želje i zapovijedi
- zu + infinitiv

Rečenice

- nezavisnosložene rečenice (veznici *und, aber, oder, denn...*)
- zavisnosložene rečenice:
 - subjektne i objektne (veznici *dass, ob*)
 - vremenske rečenice (veznici *wenn, als*)
 - uzročne rečenice (veznici *weil i da*)
 - pogodbene rečenice (veznici *wenn, falls*)
 - odnosne rečenice
 - namjerne rečenice s *damit* te skraćene s *um + zu + infinitiv*
- infinitivna grupa kao obvezna dopuna određenim glagolima

